

Міністр оборони України Михайло Єжель:

"Керівництво держави, військового відомства робить все можливе для того, щоб забезпечити гідні умови проходження військовими служби"

3 стор.

Від школи стрільби по повітряному флоту до багатoproфільного ВВНЗ

5 стор.

www.krula.com.ua

НА ВАРТІ НЕБА УКРАЇНИ!

Крила України

5 – 9 грудня 2011 року

e-mail: krula_ukr@ukr.net

№49 (609)

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Президент України – Верховний Головнокомандувач ЗС України Віктор Янукович:

"Ефективне реформування армії є одним із пріоритетів влади"

Читайте на 3 стор.

"У вас чудові викладачі та потужна матеріально-навчальна база"

Читайте на 2 стор.

"Ми миротворці твої, Україно"

Читайте на 2 стор.

Начальник армійської авіації Командування Сухопутних військ Збройних Сил України генерал-майор Валентин Пістряга:

"Протягом 2011 року кількість підготовлених льотчиків не тільки не зменшилась, а й зросла"

Читайте на 6 стор.

Доля державного оборонного проекту залежить від майстерності пілотів-випробувачів та ... відключень електроенергії

Ми-24, перший радянський і другий у світі бойовий вертоліт, – грізна зброя, що понад 40 років наводить жах на супротивника. Ця машина пройшла більше 30-ти воєн і локальних конфліктів. Військові охрестили її "крокодилем". Цей штурмовик завжди викликав повагу та острах, моджахеди називали його "шайтан-арба" – диявольський віз. Він

дуже мобільний. Може сідати на складні ділянки та весь у броні. Розмови про його вдосконалення в Україні точилися давно, втім власне модернізація розпочалася в 2008 році.

Про особливості вітчизняної модернізації Ми-24 читайте на 8-9 стор.

ДУХОВНІСТЬ

У Львові відкрили перший в Україні гарнізонний храм

З нагоди 20-ої річниці Збройних Сил України у Львові урочисто відкрили і освятили гарнізонний храм Святих Апостолів Петра і Павла. Чин освячення храму звершив особисто Високопреосвященний Архієпископ і Митрополит Львівський Української Греко-католицької церкви Ігор Возняк у співслужінні Преосвященного владики Михаїла Колтуна та військових капеланів.

На святкову літургію прийшли голова Львівської обласної державної адміністрації Михайло Костюк, міський голова Львова Андрій Садовий, багато інших високопосадовців, представників громадських організацій та простих львів'ян. Звичайно, дуже багато було серед перших прихожан і військовослужбовців – генерали, офіцери, прапорщики, сержанти і солдати різних видів і родів військ з родинами прийшли у храм, який незабаром стане для них своїм. Найбільший костел Львова, який вміщує близько п'яти тисяч осіб, був повністю заповнений. Ідея створення у

Львові церкви для проведення військово-капеланської роботи зародилася багато років тому як спільна ініціатива керівництва оборонного відомства, командирів військових частин гарнізону та духовенства. Її підтримали представники багатьох християнських конфесій ще на початку дев'яностих років. Вирішили не будувати новий храм, а ви-

ділити для цього одну з релігійних споруд у місті.

Продовження на 5 стор.

ПЕРЕДПЛАТА

Крила України

Видання можна передплатити на будь-який термін у всіх відділеннях зв'язку. У каталозі видань України на 2011 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 40.

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2012 рік:

Для України:

199 грн. 20 коп. – на рік;
99 грн. 60 коп. – на 6 міс.;
49 грн. 80 коп. – на 3 міс.;
16 грн. 60 коп. – на 1 міс.

Для країн СНД:

398 грн. 40 коп. – на рік;
199 грн. 20 коп. – на 6 міс.;
99 грн. 60 коп. – на 3 міс.;
33 грн. 20 коп. – на 1 міс.

Вартість одного примірника – 4 грн. 15 коп.

СПІВПРАЦЯ

“У вас чудові викладачі та потужна матеріально-навчальна база”

6 грудня у Вінниці відбулася робоча зустріч делегації Командування Повітряних Сил Збройних Сил України з військовим аташе при посольстві Туркменістану в Україні майором Хайитом Мухамедом Мурадом Шамухамедовичем. Українську військову делегацію очолював заступник командувача з бойової підготовки – начальник управління бойової підготовки Командування Повітряних Сил ЗС України генерал-лейтенант Віктор Сідаш.

готовки відповідає найсучаснішим вимогам військової освіти. У вас чудові викладачі та потужна матеріально-навчальна база, – зазначив майор Хайит Мухамед Мурад Шамухамедович.

Він також підкреслив, що пересвідчитись в цьому мав змогу особисто, адже сам навчався в цьому ВНЗ.

У свою чергу, генерал-лейтенант Віктор Сідаш наголосив на тому, що сьогодні у видовому виші навчаються курсанти практично з 15 іноземних держав, за

різними програмами підготовки та спеціальностями. Також генерал-лейтенант Віктор Сідаш подякував іноземному гостю за високу оцінку системи військової освіти в Україні та висловив упевненість в тому, що зазначені питання про можливість подальшого навчання в навчальних закладах виду Збройних Сил України будуть ретельно опрацьовані і відповідні пропозиції керівництва Міністерства оборони та Збройних Сил України будуть доведені до Туркменської сторони.

Роман Юрчило.
Прес-центр ПС ЗС України.
Фото Дмитра Струтинського.

Метою зустрічі було обговорення питань підготовки військовослужбовців Збройних сил Туркменістану у військових навчальних закладах Повітряних Сил Збройних Сил України. На початку зустрічі іноземний гість, від імені керівництва Збройних сил Туркменістану подякував керівнику української делегації за зустріч, а також висловив переконання в тому, що система підготовки військовослужбовців в українських військових вузах сьогодні проводиться на високому рівні.

– Військовослужбовці наших Збройних сил, які навчалися у Харківському університеті Повітряних Сил, сьогодні є відмінними спеціалістами. Рівень їхньої під-

НОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ РІК

– Рік, який закінчився, видався напруженим для повітряного командування, ми відпрацювали непогано і досягли певних результатів, – зазначив під час виступу генерал-лейтенант Павло Зуєв. – І це заслуга кожного, хто стоїть в строю управління повітряного командування, бригад, полків, підрозділів, дивізіонів та ескадрилей. Ми брали участь у дослідницькому командно-штабному навчанні “Адекватне реагування-2011”, наші полки були базовими для проведення бойо-

Відмінні результати – заслуга кожного

Новий навчальний рік в управлінні Повітряного командування “Південь” Повітряних Сил ЗС України традиційно розпочався загальним шиккуванням особового складу, виношенням Прапора Повітряних Сил ЗС України та підняттям Державного прапора України. Командир ПвК “Південь” генерал-лейтенант Павло Зуєв привітав особовий склад управління з початком нового 2012 навчального року.

вих стрільб, і під час навчань ми досягли відмінних результатів – всі цілі були вражені.

Також командир повітряного командування звернув увагу на тому, що наступний рік є роком командира-лідера і роком фізичної підготовки і спорту, тому кожен офіцер з’єднання повинен це пам’ятати і з першого дня навчального року працювати у цих напрямках.

Сергій Балановський.

ВИХОВАННЯ

“Ми миротворці твої, Україно”

Саме під такою назвою у Кам’янець-Подільському ліцеї з посиленою військово-фізичною підготовкою відбувся тематичний вечір, присвячений 20-й річниці Збройних Сил України. Його організатор – клуб “Миротворець”, який вже понад чотири роки діє при ліцеї.

Розпочався вечір з виступу гуртківців клубу. Вони розповіли про діяльність дитячого миротворчого руху, презентували присутнім фото- та відеозвіт про проведену роботу. А здивувати своїх однолітків-ліцеїстів, як і своїх вчителів та наставників, було чим. Цього року у скарбничці добрих справ юних миротворців – понад 40 різноманітних заходів. Це і участь у дитячій військово-спортивній, історико-патріотичній грі “Checkpoint – 2011”, що проходила серед юних миротворців країн СНД, і концерти для ветеранів війни та праці, і екологічно-миротворчі акції “Зроби кращим наше місто і допоможи довкіллю”, і зібрані речі для дітей із притулків, і розроблений електронний

банк даних участі українських миротворців у міжнародних миротворчих операціях.

З нагоди 20-ї річниці Збройних Сил України юні миротворці представили на широкий загал власноруч змонтований фільм про участь українських військовослужбовців у миротворчих місіях в Іраку, Косово та Ліверії.

Продовжився тематичний вечір виступом заступника головного редактора Друкованого органу Міністерства оборо-

ни України “Крила України” підполковника Сергія Сизоненка, який двічі, у складі 56-го окремого вертолітного загону, виконував миротворчі завдання місії ООН у Ліверії. Офіцер розповів ліцеїстам про миротворчі місії під егідою ООН, в яких беруть участь українські військовослужбовці, розказав про особливості та про ймовірні виклики і ризики у службі миротворців у різних куточках світу.

Закінчення на 6 стор.

ТРАДИЦІЇ

Освятили зброю

В окремому полку зв’язку Повітряного командування “Захід” командири в урочистій обстановці вручили особисту зброю військовослужбовцям строкової служби осіннього призову.

Перед врученням командир полку полковник Мирослав Курчак звернувся до особового складу молодого поповнення полку з промовою. Він розповів про давню християнську традицію – вручення зброї воїну-захиснику своїх земель, навів приклади мужності та хоробрості з історії українського війська.

За традицією, перед врученням бойову зброю освятив священник храму Різдва Пресвятої Богородиці села Солонка отець Іван Домашовець. Він в своїй промові звернувся до всіх і, в першу чергу, до молодого поповнення із закликом пильно стояти на сторожі Батьківщини, поважати надбання народу, дбати про ближнього свого, допомагати словом і ділом, бути вірним Військовій присязі. Варто додати, що завдяки керівнику Західного регіонального представництва Всеукраїнського міжконфесійного релігійного християнсько-військового братства Юрію Давидову подібні заходи в полку проходять на високому рівні.

Владислав Назаркевич.
Фото Юрія Давидова.

МИСТЕЦЬКИЙ СВІТ

“Коли гармати мовчать”

Напередодні святкування 20-ї річниці Збройних Сил України особовий склад Івано-Франківської бригади тактичної авіації урідноманітний мистецький світ Прикарпаття.

Справа в тому, що вперше за всі роки незалежності військовослужбовці та члени їх сімей виставили на показ громаді предмети власної творчості – близько двох сотень малюнків, виробів з бісеру, картин з тіста та шкіри і навіть ляльок, зроблених із звичайного капрону.

Закінчення на 4 стор.

ВИЗНАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТІВ

Президент України – Верховний Головнокомандувач ЗС України Віктор Янукович:

“Ефективне реформування армії є одним із пріоритетів влади”

– Українську армію очікують радикальні зміни. Як Президент і Верховний Головнокомандувач я впевнений, що із затвердженням нових редакцій стратегічних документів оборонного планування процес побудови нової армії набуде чітко визначеної перспективи, – сказав Віктор Янукович.

Глава держави, зокрема, звернув увагу на важливість забезпечення армії новою та модернізованою технікою – а це вимагає сучасних підходів до ресурсного та матеріально-технічного забезпечення ЗС України. “Розв’язання цих та інших нагальних проблем Збройних Сил України покликаний сприяти оборонний бюджет 2012 року. В ньому в середньому у три рази передбачено збільшення видатків на розвиток озброєння та військової техніки, майже у два рази –

на підготовку військ”, – зауважив він. На переконання Президента, це надасть українській армії можливість розпочати перехід від “бюджету проїдання” до бюджету реформування та розвитку Збройних Сил.

Глава держави також наголосив на необхідності вжиття всіх заходів для збереження офіцерських кадрів, підвищення престижу військової служби.

“Хочу запевнити кожного солдата, офіцера і генерала, кожного працівника Збройних Сил України та оборонно-промислового комплексу, що держава зробить усе, щоб Українське військо стало сучасним і професійним та гідно виконувало свою почесну місію”, – сказав Президент.

Він також наголосив на тому, що Кабінет Міністрів має щорічно підвищувати соціаль-

Ефективне реформування української армії залишається одним із найважливіших пріоритетів влади. Про це, як повідомляє Прес-служба Президента України, заявив Президент України – Верховний Головнокомандувач ЗС України Віктор Янукович на урочистостях з нагоди 20-ї річниці Збройних Сил.

ні стандарти військовослужбовців та їх родин.

“Я доручаю Уряду з кожним роком підвищувати соціальні стандарти військовослужбовців та членів їх сімей, військових пенсіонерів”, – сказав Глава держави.

Також, за словами Віктора Януковича, значною мірою буде збільшено обсяг коштів на речове забезпечення військових, йде робота над підвищенням окладів на 55% – до рівня держслужбовців.

Президент, окрім того, звернув увагу на активне втілення в життя підписаного ним торік Указу щодо шефства над військовими частинами ЗС. “Керівники органів виконавчої влади в регіонах та місцевого самоврядування мають всіляко сприяти і підтримувати армію”, – підкреслив Віктор Янукович.

ОФІЦІЙНО

Затверджено Порядок проведення обов’язкового технічного контролю транспортних засобів Збройних Сил України

Кабінет Міністрів України затвердив Порядок проведення обов’язкового технічного контролю транспортних засобів Збройних Сил України. Відповідна постанова схвалена на засіданні Уряду 30 листопада 2011 року. Проект документа розроблено Міністерством оборони відповідно до вимог статті 35 Закону України “Про дорожній рух”.

Порядок, затверджений постановою, передбачає:

– проведення обов’язкового технічного контролю транспортних засобів, що закріплені за органами військового управління, з’єднаннями, військовими частинами, військовими навчальними закладами, установами та організаціями Збройних Сил;

– встановлення переліку обладнання, необхідного для одержання права підрозділами військової інспекції безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України на здійснення обов’язкового технічного контролю транспортних засобів, та зразка протоколу перевірки технічного стану транспортного засобу.

Прийняття постанови сприятиме єдиному у Збройних Силах України методологічному підходу до перевірки технічного стану транспортних засобів, отриманню достовірної інформації про результати їх перевірки та підвищенню рівня безпеки дорожнього руху під час експлуатації транспортних засобів Збройних Сил України.

www.kmu.gov.ua

СОЦСТАНДАРТИ

Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім’ям в 2012 році зросте у 2,3 рази

Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім’ям в 2012 році зросте у 2,3 рази. Про це повідомив Прем’єр-міністр України Микола Азаров 7 грудня під час засідання Кабінету Міністрів.

При цьому Глава Уряду наголосив, що в цілому різні види державної допомоги малозабезпеченим, багатодітним сім’ям, сім’ям з дітьми, а також дітям-інвалідам та інвалідам з дитинства поточного року становлять понад 26 мільярдів гривень. А у 2012 році соціальні виплати збільшаться в середньому на 10,5%.

При цьому він додав, що це є прямим свідченням роботи Уряду щодо поліпшення умов проживання найменш захищених категорій громадян та відповіддю на “політичні провокації, нібито Уряд зменшує рівень соціального захисту громадян”.

www.kmu.gov.ua

ПРОФЕСІЙНА АРМІЯ

Міністр оборони України Михайло Єжель: “Керівництво держави, військового відомства робить все можливе для того, щоб забезпечити гідні умови проходження військовими служби”

“Словосполучення “контрактна армія” – не зовсім коректне. Сьогодні треба говорити про професійну армію, армію професіоналів”. Таке переконання 6 грудня висловив Міністр оборони України Михайло Єжель, відповідаючи на запитання журналістів після церемонії вручення ордерів в місті Біла Церква на Київщині.

За його словами, сьогодні у Збройних Силах України проходять службу близько 50 тисяч контрактників.

– Але рівень їхньої професійної майстерності ще не задовольняє нас повною мірою. Військовослужбовця за контрактом потрібно готувати, навчати. Перехід до професійної армії – складний і тривалий процес, – підкреслив Михайло Єжель і додав, що навіть такий потужній країні, як США, для формування контрактної армії знадобилося близько 10 років.

Міністр оборони нагадав, що на сьогодні в Україні існує змішаний принцип комплектування Збройних Сил.

– Своєрідним “резервом” під час формування контрактної армії є військовослужбовці строкової служби. У першу чергу на військову службу за контрактом набиратимуть тих строковиків, які досягли високих показників у службі, показали себе професіоналами, – повідомив Михайло Єжель.

Він також наголосив, що кожен військовослужбовець має бути майстром, віртуозом своєї справи.

– Перспективи комплектування Збройних Сил України військовослужбовцями за контрактом залежать, в першу чергу, від того, які умови служби, побуту та бойового на-

вчання у війську створені для людей, які бажають присвятити себе служінню Батьківщині, – зазначив Міністр оборони України Михайло Єжель.

За словами Міністра оборони України, керівництво держави, військового відомства робить все можливе для того, щоб забезпечити гідні умови проходження військовими служби. Зокрема, це стосується і питання грошового забезпечення.

“Буквально за останні півтора-два роки нам вдалося підвищити грошове утримання військовослужбовцям в середньому на суму від 600 до 1000 гривень. Якщо раніше контрактник отримував 1200 гривень, то зараз його грошове утримання сягнуло за 2000 гривень”. Міністр оборони зазначив, що Президентом України – Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України Віктором Януковичем поставлено завдання забезпечити підвищення окладів військовослужбовців до рівня держслужбовців.

– Це передбачає збільшення грошового утримання кожного військовослужбовця приблизно на 55 відсотків. Відповідно з підвищенням окладів буде збільшено і пенсію для військових пенсіонерів, – підкреслив Михайло Єжель.

www.mil.gov.ua

ПЕРСПЕКТИВИ

Європейське оборонне агентство зацікавлене у розвитку співробітництва з Україною

Європейський Союз виявляє великий інтерес до оборонних можливостей України, зокрема у сфері авіаційних транспортних перевезень. Про це заявила виконавчий директор Європейського оборонного агентства (EDA) Клод-Франс Арнольд, передає “Укрінформ”.

“У нас є контакти з українськими органами влади. І, звичайно, знаємо, що Україна має значний потенціал, зокрема у сфері авіаційних транспортних перевезень. Це для нас становить великий інтерес. Це можливо – розбудувати співробітництво у цій сфері”, – сказала Клод-Франс Арнольд.

Вона відзначила, що якщо країна, яка не є членом ЄС, бажає брати участь у програмах Європейського оборонного агентства, то це можна реалізувати в рамках відповідної адміністративної угоди. Так, на сьогодні такі угоди ЄС підписав з Норвегією та Швейцарією.

В Україні за “Каталогом видань України” 22792 індекс

В Росії по каталогу Роспечати “Газеты. Журналы” (стр. 430)

ПЕРЕДПЛАТА 2012 ПОДПИСКА

Докладно про різні літальні апарати, авіація у світових війнах та локальних конфліктах, новітні авіаційні тенденції, креслення авіаекзотика та інше.

Деякі з раніше виданих журналів та іншу нашу продукцію Ви можете придбати звернувшись до редакції

Видается з 1992 р.

www.vision-time.kiev.ua а/с-166, Київ, 03062, Україна. тел./факс: (044) 454-30-47 e-mail: info@vision-time.kiev.ua

Першими, кого школярі привітали з військовим святом, стали солдати строкової служби зенітного ракетного полку Повітряного командування "Центр". Вручення оберегів, малюнків та інших дитячих творів відбулося на території військової частини,

аби діти мали змогу краще ознайомитися з умовами служби воїнів-зенітників.

Зустріли почесних гостей голова обласного журі акції "Подаруй оберіг солдату", заступник обласного військового комісара полковник Юрій Калгушкін та заступник

ХАРКІВ

"Подаруй оберіг солдату"

На Харківщині військовослужбовці військових частин та навчальних установ отримали подарунки від дітей, що брали участь у проведенні акції "Подаруй оберіг солдату" з нагоди 20-ї річниці Збройних Сил України. Захід протягом останнього місяця проводився під патронатом Департаменту преси та зв'язків зі ЗМІ Міноборони та мав на меті встановлення зв'язку між майбутніми та нинішніми захисниками Вітчизни.

командира ЗРП підполковник В'ячеслав Штука. У солдатському клубі офіцери коротко розповіли про пілотний проект, що вперше проводився в регіоні та подякували всім дітям за активну участь у заході.

– Понад 2,5 тисяч дітей долучилися до цієї благородної справи. Завдяки наполегливій роботі викладачів та учнів середніх шкіл Харківщини солдати відчули підтримку з боку суспільства. Обов'язково продовжуватимемо подібні заходи і надалі, – зазначив полковник Юрій Калгушкін.

Далі голова обласного журі вручив грамоти і подяки від директора Департаменту преси та зв'язків зі ЗМІ Олександра Клубаня викладачам та вихованцям навчальних закладів. Серед нагороджених були директор Комунального підприємства "Центр дитячої та юнацької творчості № 30 Харківської міської ради" Любов Жиліна, директор навчально-виховного комплексу Солонищівської селищної ради Дергачівського району Харківської області Лілія Клименова, директор Харківської міської загальноосвітньої школи № 119 І-ІІІ

ступенів Галина Борисенко, учениця 3-В класу Харківської міської загальноосвітньої школи № 17 І-ІІІ ступенів Поліна Тащева, учениця 7-А класу Харківської міської загальноосвітньої школи-гімназії № 55 Ангеліна Ковальова, учениця 8-В класу Харківської міської загальноосвітньої школи № 126 І-ІІІ ступенів Анна Довженко та інші.

На завершення заходу діти відвідали кімнату Бойової слави частини, солдатську казарму та їдальню.

Дмитро Горбунов.
Фото автора.

Відродження традицій: на честь 20-ї річниці Збройних Сил України відбулися офіцерські бали

У Харкові під патронатом голови Харківської облдержадміністрації та Харківського міського голови проведено офіцерський бал із запрошенням кращих військовослужбовців Харківського, Чугуївського та Лозівського гарнізонів.

Вітаючи присутніх зі святом, голова Харківської обласної державної адміністрації Михайло Добкін наголосив, що військова служба нелегка, але дуже потрібна.

– За 20 років багато чого змінилося і в державі, і у Збройних Силах. Але незламний дух справжніх чоловіків у погонах залишився таким же "бойовим" і, сподіваюся, не зміниться ніколи, – зазначив він.

З нагоди свята Михайло Добкін та Харківський міський голова Геннадій Кернес заохотили кращих офіцерів.

Зокрема, за сумлінну військову службу грамоти та подяки отримали полковники Валерій Афанасенко, Олександр Серпухов, підполковники Фаїк Ібрагімов, Валерій Гладкий, Андрій Валенбахов, В'ячеслав Штука та інші.

Зірки популярного національного шоу "Танцюють усі" Владислав Яма та Олександр Литвинов провели для військовослужбовців та їхніх дам майстер-класи бального танцю, навчили виконувати "мазурку", "полонез". Та-

кож виступила відома естрадна співачка Наталія Могилевська.

Наприкінці заходу учасники отримали цінні подарунки за краще виконання бальних танців, найоригінальну бальну сукню та галантне поведіння кавалера з дамою.

Офіцерський бал відбувся також і у Військовій академії в Одесі. Традиція проведення офіцерських балів з'явилася у Південній Пальмірі ще наприкінці XIX сторіччя, коли на бал в Одеський кадетський корпус запрошувалися офіцери та кадети, які позитивно зарекомендували себе по службі.

Нинішній захід у сучасній Військовій академії розпочався під звуки фанфар. До його учасників звернувся заступник начальника військового вишу полковник Сергій Пальчик.

– Без сумніву, традиції офіцерства незламні і в сучасних Збройних Силах. Тому ми будемо й надалі розвивати і підтримувати ініціативу проведення балів в академії, – зазначив він.

Цього дня на святі вшанували

військовій династії, віддавали належне дружинам військовослужбовців, які проводять велику громадську роботу.

Кульмінацією свята стала концертна програма. Як і колись, у Георгіївській залі звучали вальс, полонез, мазурка тощо, кружляли підтягнуті офіцери, курсанти, ліцеїсти й милі дами

у вечірніх сукнях, було смачне частування і конкурси.

Варто додати, за підсумками танцювальних змагань були визначені найкрасивіша пара, найбільш витончена дама, галантний кавалер та "Містер танець балу – 2011".

www.mil.gov.ua

ЛЬВІВЩИНА

Нумо, хлопці!

Напередодні Дня Збройних Сил України з ініціативи командира окремого полку зв'язку Повітряного командування "Захід" полковника Мирослава Курчака та за підтримки Всеукраїнського міжконфесійного релігійного християнсько-військового братства для учнів Солонківської загальноосвітньої школи (директор Володимир Кіт) зв'язківці провели День відкритих дверей та військово-спортивний конкурс "Нумо, хлопці!"

Захід пройшов у два етапи. Спочатку учні завітали в гості до вартових неба. Зв'язківці організували для школярів екскурсію частиною, ознайомили з умовами побуту солдатів, продемонстрували зразки стрілецької зброї та спеціальне спорядження військових, розповіли про військову службу в полку. А розказати господа-

рям є про що, адже чи не щороку підрозділи частини беруть участь в масштабних навчаннях, завжди добре виконують поставлені завдання. Окрім того, учні самостійно розбирали та збирали автомат Калашникова та пробували одягати захисний загальновійськовий комплект. Знайомив учнів з життям частини ветеран Зброй-

них Сил України та полку зв'язку, керівник Західного представництва Братства підполковник запасу Юрій Давидов.

А другий етап військово-патріотичного заходу пройшов в стінах Солонківської школи. Змагалися команди військовослужбовців строкової служби полку та учні старших класів школи. Серед дисциплін – стрільба на влучність з пневматичної гвинтівки, підтягування, заряджання магазину автомата Калашникова боеприпасами на час, естафета. Перемогла дружба, бо переможених не було.

Результати змагань показали – молодь фізично готова до служби в армії. Під час заходу у школярів була добра нагода неформально поспілкуватися з солдатами останнього призову, з перших вуст дізнатись про службу в Збройних Силах України. Спонсором став голова Солонківської сільської ради Віталій Ткачук. Переможців і учасників заохотили грамотами Братства, призами та солодощами.

Владислав Назаркевич.
Фото Михайла Вевенка.

МИСТЕЦЬКИЙ СВІТ

"Коли гармати мовчать"

Закінчення. Початок на 2 стор.

Їх створювали військовослужбовці частини у вільний час, вкладаючи в них власну душу і натхнення. Разом вони створили унікальне зібрання, яке можна тепер побачити в залах Івано-Франківського обласного краєзнавчого музею. Варто наголосити, що керівництво цієї установи відразу пішло на зустріч ініціативі військовослужбовців і виділило для експозиції майже третину одного з експозиційних поверхів.

– Ідея цієї виставки виникла у нас давно, – розповіла одна з організаторів експозиції голова ради сімей військовослужбовців солдат військової служби за контрактом Ганна Савик. – Коли розпочалась робота щодо збору експонатів, ми зіткнулись із тим, що робіт дуже багато. І це приємно всіх нас втішило. Адже незважаючи на досить складну і відповідальну службу, в нашій бригаді є чимало надзвичайно обдарованих людей. І більшість з них вперше виносить власні твори на розсуд громади.

Одним із таких військових митців є старший лейтенант Олег Юнгер. Його картини маслом відкривають виставку. За словами офіцера, живописом він захоплювався з дитинства, однак лише нещодавно взяв до рук пензля по-справжньому. Поштовхом для цього стало бажання передати іншим людям власне бачення навколишнього світу, його неповторну красу. Також своєрідним відкриттям став і талант працівника Збройних Сил Наталії Красій. Її картини, виготовлені зі шкіри, викликали чималий інтерес у всіх, хто завітав на відкриття виставки. Також під час перегляду експозиції можна побачити чимало робіт дітей військовослужбовців. Наймолодшому з них – Андрію Попадюку лише дев'ять. Але він вже мріє стати, як і його батько, захисником Вітчизни.

Загалом виставка триватиме три тижні. Весь цей час вхід для військовослужбовців до залів музею буде безкоштовним.

Тарас Грень.
РМЦ Міністерства оборони України.

ДУХОВНІСТЬ

У Львові відкрили перший в Україні гарнізонний храм

Закінчення. Початок на 1 стор.

Обрали колишній костел єзуїтів, що декілька десятиліть використовувався не за призначенням. У радянські часи він став фондосховищем бібліотеки, хоча мав надзвичайно давню і цікаву історію. Ті, хто бував у Львові, бачили цю величну споруду позаду пам'ятника Тарасу Шевченку на проспекті Свободи. Унікальний храм будувався коштом впливового у ті часи ордену єзуїтів та на пожертви польських магнатів. Його велич вражає і сьогодні – це одна з найбільших релігійних споруд Львова. Довжина будівлі – 41 метр, ширина – 22,5 м, а висота – 26 м. Храму пощастило – він не став складом міндобрич чи ще чогось подібного. Тут зберігали книги, до речі, теж унікальні – релігійні та літературні видання середньовічної Європи та пізніших часів. Книжки ніби законсервували фрески та ікони церкви. Тож хоча храм і потребує масштабної реставрації, однак і нині вражає своєю красою.

Першим практичним кроком до визначення статусу культурної споруди після довгих перемовин стало розпорядження Представника Президента України у Львівській області від 22 липня 1994 року. За цим документом костел єзуїтів був вилучений з користування бібліотеки і переданий Чину Святого Василя Великого для душпастирської опіки над військовослужбовцями гарнізону. Управління комунального майна Львівської міської ради мало з 22 липня 1994 року в тримісячний термін надати місце для фондосховища, що відповідало б вимогам бібліотеки. Згідно із зазначеними термінами, після виділення приміщення і коштів на переїзд, стародавні книги протягом півтора року мали змінити місце зберігання, а військові – отримати гарнізонний храм. На жаль, справа робилася лише на папері: попри листи, прохання, розпорядження й ухвали, нічого не змінилось. Згодом, у 1997-му та 1998 роках, ідею намагалися реанімувати, але безрезультатно. І ось у 2007 році тодішні регіональні керівники силових структур, серед них командувач військ Західного оперативного командування, начальник ГУМВС України у Львівській області, начальник Академії Сухопутних військ, головний отаман Українського реєстрового козацтва у Львівській області та керівник Львівського ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою імені Героїв Крут, рішуче підтримали ініціативу створення у Львові гарнізонного храму.

– Довгий час ми як військові капелани працювали з військовослужбовцями, але на територіях військових частин, де споруджені невеличкі каплиці, – розповідає голова центру військового капеланства УГКЦ отець Степан Сус, – в них ми молилися з нашими солдатами та офіцерами. Та виникла проблема – багато офіцерів в неділю не хочуть іти до себе на роботу, щоб піти до храму і помолитися. І завжди казали: було б добре, якби у Львові був гарнізонний храм, як в інших країнах світу. Зважаючи на те, що храм Петра і Павла, у минулому костел єзуїтів, свого часу при австро-угорській імперії виконував таку функцію, вирішили, що це кращий вибір, адже він вже освячувався під гарнізонний храм. Ми планували перенести в ці стіни урочисті заходи – Військову присягу, дні пам'яті тих чи інших військових подій. Ми відкрили для співпраці з представниками всіх церков, які мають своїх вірних у Збройних Силах України і інших силових структурах, так, щоб стіни цього храму справді об'єднали наше військо, бо воно одне, тож і молитва за військо теж має бути одна.

Перші збори релігійної громади Святих Апостолів Петра і Павла, на яких і затвердили її статут, відбулися на початку грудня 2007 року. А в безрешні наступного року організація була зареєстрована й узаконена. Зіштовхнувшись із багатьма радше економічними, ніж бюрократичними труднощами, громада, військові та священнослужителі почали активно діяти лише цього року. Навесні, виступаючи перед вірянами, головний військовий капелан Львівської архієпархії Української греко-католицької церкви отець Степан Сус пообіцяв, що з Божою поміччю у день Святих Апостолів Петра і Павла у храмі відбудеться перша літургія. Службу Богу в цей день провели. Наша газета повідомляла про цю подію. Щоправда, богослужіння відправили не у самому храмі, а на його порозі. Фонди бібліотеки тоді ще зберігалися в приміщенні. Та все ж такі входні двері були відчинені і під склепінням костелу знову лунали молитви. Тоді міський голова Львова Андрій Садовий та майбутній настоятель церкви отець Степан Сус висловили сподівання, що вже за рік храм звільнять від книг і віряни зможуть вільно молитися в його стінах.

Поки що храм знаходиться в стародавньому вигляді, понищені стіни вимагають реставрації. Духовенство почало збирати кошти на відновлення церкви. Загальна вартість реставраційних робіт складає близько 45-50 млн. грн., якщо це робити впродовж 2-3 років. Якщо це розтягнути на більший термін, то і вартість зростатиме. Наразі неважливо, які стіни цього храму, головне – в ньому знову моляться. На цьому наголосив і Андрій Садовий: "Тривалий час величезна будівля в центрі старовинного міста стояла пустою. Нині тут знову чути Боже слово".

Перші відвідувачі церкви виходили зі Служби Божої надзвичайно піднесеними. Серед них – і вартові неба. На відправі побували військові управління Повітряного командування "Захід", радіотехнічної бригади та окремого полку зв'язку. "Звичайно, це дуже важлива подія в житті гарнізону – каже командир окремого полку зв'язку полковник Мирослав Курчак, – тепер у наших солдатів і офіцерів буде ще більше можливостей для духовного збагачення. Як командир я надаю час підлеглим відвідати храм. До того ж, під час екскурсій містом чи у звільненні наші військові зможуть не лише розважитися, а й помолитися у своєму гарнізонному храмі. Це дуже добре".

Владислав Назаркевич.
Фото автора.

Від школи стрільби по повітряному флоту – до багатoproфільного ВВНЗ

Початок грудня для "корольовців" став двічі святковим. По-перше, як і кожен український військовослужбовець, вони відзначили ювілейну 20-у річницю Збройних Сил України, а по-друге, через два дні після цього відсвяткували 92-у річницю створення інституту. Отож, 8 грудня курсанти та студенти Житомирського військового інституту імені С. Корольова Національного авіаційного університету перегорнули чергову сторінку в історії альма-матер та наблизились до славного 100-літнього ювілею.

Так, за роки свого існування, цей військовий навчальний заклад чимало разів змінював свою назву, корегувався і його профіль – від суто протиповітряної оборони – й до в цілому високотехнологічних військово-облікових спеціальностей. У далекому 1919-му це була Школа стрільби по повітряному флоту в Нижньому Новгороді, потім, у Москві, вона вже мала назву Повторної школи командного складу артилерії особливого призначення. Таку ж назву заклад мав, дислокуючись у Петрограді. Згодом, розміщуючись протягом 17 років (до початку Великої Вітчизняної війни) у Севастополі, заклад іменувався спецшколою старшого і середнього командного складу зенітної артилерії. В евакуації, спочатку в Петровську, а пізніше – в Уфі – це було вже військове училище зенітної артилерії.

Житомирське літочислення військового навчального закладу розпочалося вже після війни. Це був 65-річний шлях ЖВУРЕ – ЖВАУРЕ – ЖВІРЕ – ЖВІ, що привів інститут до статусу провідного міжвидового багатoproфільного вищого військового навчального закладу, інтегрованого до загальнодержавної системи вищої освіти, який готує висококваліфікованих як військових, так і цивільних фахівців, за державним замовленням та за кошти фізичних та юридичних осіб.

Що ми, військові, знаємо про Житомирський військовий інститут? Завжди у військах його курсанти славилися дисциплінованістю та відмінною фізичною підготовкою, а випускники – ґрунтовними знаннями своєї спеціальності та військової техніки. Навіть ті з випускників ЖВІ, які навчалися як студенти і вирішили пов'язати своє життя з армією, вирізняються гарною підготовкою. Не одноразово доводилося чути у військах про таких лейтенантів, що як командири, вони ще, звичайно, "сірі", а ось фахівці – висококласні. Що ж, досвід – справа часу!

Так, у ЖВІ навчаються і курсанти, і студенти, й іноземні курсанти та слухачі. Так, цього року інститут закінчила група військово-службовців з Китайської Народної Республіки. Зараз навчання проходить група курсан-

тів з Республіки Казахстан. Це красномовно свідчить про високу оцінку рівня підготовки, яка здійснюється у військово-навчальному закладі, а також рідкість спеціальностей, за якими готують іноземних фахівців. Ще б пак, адже в інституті працює близько ста докторів та кандидатів наук, тут створено прек-

тий військовий інститут вже раз спроможний вести підготовку висококваліфікованих фахівців з експлуатації високотехнологічних Центрів, подібних розробленому.

Про спортивні досягнення "корольовців" наша газета розповідала вже неодноразово. Тож достатньо згадати сьогодні, що в інституті зросла ціла плеяда іменитих спортсменів, серед яких – заслужені майстри спорту України, майстри спорту міжнародного класу, чемпіони світу з різних видів спорту та призери світових чемпіонатів, а також – понад півсотні майстрів спорту України.

Насиченим є й культурне життя вузу. В інституті постійно проходять різноманітні конкурси, концерти, у яких беруть участь як курсанти та студенти, так і викладачі. Зокрема, студенти Анна Линчик та Іван Бадьо радують слухачів своїм вокалом на всіх концертах, а Юрій Хоменко по праву визнаний "золотим голосом" інституту.

Поетичні здібності студенти і курсанти продемонстрували у конкурсі "Поетична весна-2011", за результатами якого підготовлена збірка авторських віршів. Інститутський інте-

расну навчально-матеріальну базу!

Вагомим цьогорічним досягненням науковців Житомирського військового інституту є створення дослідного зразка Центру оперативного управління силами та засобами у кризових ситуаціях. У вересні він був випробуваний під час проведення дослідницького командно-штабного навчання "Адекватне реагування-2011". Центр являє собою апаратно-програмний комплекс, розроблений фахівцями інституту, основні зусилля якого зосереджені на цільовому застосуванні високотехнологічних засобів забезпечення ведення бойових дій. Це, зокрема, ведення кібернетичної та радіоелектронної розвідки, застосування космічних систем та безпілотних авіаційних комплексів в інтересах розвідувально-інформаційного забезпечення органів управління тощо.

Експериментальні дослідження розроблених в інституті технологій, методів та алгоритмів свідчать, що використання Центру оперативного управління силами та засобами у кризових ситуаціях надає можливість збільшити ефективність та у декілька разів підвищити оперативність застосування сил та засобів за рахунок оптимізації їх використання. Житомирсь-

рактивний театр "Нове життя" дає можливість розвивати акторські таланти молоді. Театр визнаний найкращим серед молодіжних театрів Житомирщини.

У цьому році віншували найкращих курсантів та студентів, які мають визначні успіхи у науковій, громадській, спортивній та художній діяльності за результатами конкурсу "Курсант-Студент року-2011". Так, курсант Олег Шишка та студент Андрій Цьопич визнані "Науковцями року", курсант Анастасія Багрийчук, студент Григорій Опанасюк – "Громадськими діячами року", курсант Олександр Бусько, студент Роман Ярмо та студентка Анна Радкевич вибороли титули "Спортсменів року", курсант Олег Мартюк та студент Юрій Хоменко перемогли товаришів у номінації "Активіст художньої самодіяльності року", студентка Анастасія Бакіна стала "Старостою групи року", курсант Віктор Кобилинський – "Командиром групи року", курсант Євген Шевченко – "Командиром відділення року", курсант Дмитро Свідерський – "Сержантом року", курсант Валерій Руденський – "Курсантом року", ну а студент Юрій Дерпак – "Студентом року".

Олексій Тригуб.
м. Житомир.

6 Крила України ДО ДНЯ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК

Начальник армійської авіації Командування Сухопутних військ Збройних Сил України генерал-майор В. Пістряга: **“Протягом 2011 року кількість підготовлених льотчиків**

не тільки не зменшилась, а й зросла”

Валентин Михайлович Пістряга, народився 26 листопада 1953 року в с. Нижні Хологори Бричанського району Молдавської РСР, українець.

У 1975 році закінчив Сизранське ВВАУЛ. У 1987 році – командний факультет Військово-Повітряної академії ім. Ю.О.Гагаріна.

Проходив службу на посадах льотчика-оператора, командира вертольота Мі-24, командира загону на вертольотах Мі-24, заступника командира ескадрильї з політичної частини, командира ескадрильї, заступника командира з льотної підготовки, командира окремого вертолітного полку, бригади армійської авіації, начальника авіації – начальника управління армійської авіації Західного оперативного командування. З серпня 2008 року – начальник армійської авіації Командування Сухопутних військ Збройних Сил України

Літає на вертольотах Мі-8, Мі-24 усіх модифікацій, загальний наліт 3560 годин, “Військовий льотчик-снайпер”. Брав участь у бойових діях у ДРА 1983-1984 рр. та у миротворчих місіях у Косовому (колишня республіка Югославія) 1999-2000, 2001 рр.

Наліт у ДРА склав 570 годин.

На відміну від людей цивільних, у війську заведено, що час підводити підсумки року – це листопад. А на початку грудня стартує новий навчальний рік. Отож, в день святкування річниці Збройних Сил України про 2011 рік можна вже говорити в минулому часі. З проханням підвести певні підсумки 2011 року ми звернулися до начальника управління армійської авіації Сухопутних військ ЗС України генерал-майора Валентина Пістряги.

– Валентине Михайловичу, кілька років тому полки армійської авіації увійшли до складу аеромобільних бригад. Вже можна проводити певний аналіз такого реформування. Що дало перепідпорядкування льотчиків командирам аеромобільних бригад? Які виявилися переваги і недоліки цього кроку?

– Специфіка підготовки до виконання завдань за призначенням не дає змоги командирі іншого роду військ забезпечити виконання керівних документів та здійснювати контроль щодо організації льотної роботи та дотримання належного рівня безпеки польотів. У штаті управління військових з'єднань немає повноцінного підрозділу, який би здійснював планування та контроль бойової підготовки, організацію льотної роботи, проводив аналіз стану авіаційної техніки, забезпечення паливом, авіаційно-технічним майном, контролював безпеку польотів та інше і посадові особи якого несли б особисту кримінальну, адміністративну та дисциплінарну відповідальність.

За досвідом участі армійської авіації у збройних конфліктах та війнах (а їх останнім часом було чимало, наприклад В'єтнам, Афганістан, Ірак, 1-ша та 2-га чеченські кампанії, Грузія), авіаційні підрозділи разом з артилерією вирішували, як правило, до 95% загального обсягу вогневих завдань в системі комплексного вогневого ураження противника та забезпечення здійснення маневру військ. До 60% льотного ресурсу вертольотів витрачалося на авіаційну підтримку і супровід військ (за повідомленнями російських видань, тільки за один рік Чеченської війни (1999-2000 рр.) було здійснено близько 40 000 вильотів в рамках самостійного ведення бойових дій та для підтримки дій наземних військ). І лише близько 15% льотного ресурсу припадало на забезпечення аеромобільних дій.

Враховуючи цей світовий досвід, можна зробити висновок, що на даному етапі розвитку ЗС України створення аеромобільних бригад з полком армійської авіації є недоцільним і передчасним. Досвід повсякденної життєдіяльності з'єднань ЗС України свідчить, що, на жаль, полк АА не потрібний й самим командирам бригад. Підготовка льотного складу, авіаційної техніки, безпека польотів їх не цікавлять, і належної уваги цим питанням з боку командирів бригад не приділяється.

Слід відмітити, що особовий склад частин армійської авіації виконує значний обсяг завдань навіть в непростих умовах сьогодення. Завдяки фінансуванню миротворчих програм, під час проведення підготовки льотного складу до чергових ротаций вдалося зберегти підготовку та натренованість льотних екіпажів на достатньому рівні для виконання поставлених завдань на Україні та виконання миротворчих завдань за її межами. А головне – це те, що протягом 2011 року кількість підготовлених льотчиків не тільки не зменшилась, а й зросла.

План нальоту за 2011 навчальний рік екіпажами на території України виконаний на 82,6%. Загальний наліт за рік, з урахуванням нальоту льотного складу 56-го овз в Ліберії, становить 7774 години. Середній наліт на льотчика в Україні складає понад 19 годин, а в Ліберії – майже 266 годин. Це свідчить про напружену роботу всього особового складу частин АА.

Протягом 2011 навчального року всі військові частини армійської авіації залучались до забезпечення широкомасштабних військових навчань на Яворівському, Широколанівському, Житомирському, Рівненському полігонах та на полігонах Автономної Республіки Крим.

Практична участь екіпажів у цих навчаннях високо оцінена керівництвом держави та Міністерства оборони України. Особливо відмічалась злагодаженість дій екіпажів, вміння орієнтуватись у складній обстановці, тісна взаємодія з підрозділами Сухопутних військ та ВМС України, дії яких забезпечувались в ході проведення навчань. Слід відмітити, що під час проведення заходів з підготовки льотного складу до участі в навчаннях основна увага приділяється підготовці молодого льотного складу.

– Українська миротворчість сьогодні це, в значній мірі, вертолітна місія в Ліберії. Проте виконання цих важливих завдань напряму залежить від навченості особового складу. Чи дозволяє сучасний стан підготовки українських льотчиків, техніків, інших спеціалістів підтримувати цю місію, своєчасно проводити ротатії?

– Починаючи з 1995 року, вертолітні підрозділи Сухопутних військ Збройних Сил України беруть участь у миротворчих операціях. Серед них:

15-й окремих спеціальний вертолітний загін (3 вертольоти Мі-8МТ і 2 Мі-26) у складі Миротворчих Сил ООН на те-

риторії колишньої Югославії;

17-а вертолітна ескадрилья (6 Мі-8МТ) та 8-а вертолітна ескадрилья у складі Миротворчих Сил ООН на території Східної Славонії;

14-й вертолітний загін (4 Мі-8МТ) – проведення міжнародної миротворчої операції в Косовому;

20 окремих вертолітний загін (4 Мі-8МТ) у складі Миротворчих Сил ООН в Республіці Сьєрра-Леоне;

56-й окремих вертолітний загін (8 Мі-8МТ та 3 Мі-24) у складі Миротворчих Сил ООН в Республіці Ліберія.

Загальний наліт вертолітних підрозділів Сухопутних військ Збройних Сил України у миротворчих операціях склав понад 38 000 годин. За цей час перевезено понад 150 000 пасажирів та понад 5 500 тонн вантажів.

Завдяки участі у ММО армійська авіація має змогу проводити підготовку льотного складу до виконання завдань за призначенням, готувати молодий льотний склад, підтримувати на необхідному рівні справність авіаційної техніки.

Керівництво місії ООН високо оцінює професіоналізм та майстерність льотного та інженерно-технічного складу українського контингенту, спроможність з високою якістю та із забезпеченням достатнього рівня безпеки виконувати будь-які завдання місії, миротворчої операції. Саме тому останнім часом є чимало пропозицій щодо участі вертолітних підрозділів у миротворчих операціях.

Керівництво нашої держави також високо оцінює миротворчу діяльність загону, про що свідчать кількість вручених державних нагород миротворцям 56-го овз з нагоди святкування 20-ї річниці Збройних Сил України.

– Конотопський АРЗ “АВІАКОН” відпрацює кілька варіантів модернізації українських вертольотів. Наскільки вони задовольняють вимоги командування АА СВ ЗС України?

– Більшість країн світу йдуть саме шляхом модернізації наявної авіаційної техніки. Ми розраховуємо, що модернізація вертольотів Мі-24 дасть можливість використати весь потенціал вертольота Мі-24 у його новій якості. Щодо модернізації вертольотів Мі-8Т(МТ) і Мі-2, то ми поки що розглядаємо усі варіанти, а вибрати будемо найбільш доцільніший.

Спілкувався Віктор Гедз. “Крила України”.

ВИХОВАННЯ

“Ми миротворці твої, Україно”

Закінчення. Початок на 2 стор.

Розповідь супроводжувалася презентацією фотографій, що яскраво змальовували будні українських миротворців. Виступ побудували у форматі “круглого столу”, тож усі бажаючі могли ставити запитання. Ліцеїстів цікавило усе: і побут миротворців, і завдання, що виконують українські вертолітники, а особливо, життя їхніх однолітків в обпаленій війною країні. Відповідаючи на одне із запитань, підполковник Сергій Сизоненко, зокрема, зауважив:

– Кожен український миротворець, виконуючи завдання у тому чи іншому куточку світу, перш за все засвідчує прагнення нашої держави у підтримці міжнародного миру та стабільності. Це нелегка робота – виконувати гуманітарні місії, допомагати відбудувати ту чи іншу країну після

війни, бачити людські страждання, понівечені долі людей, численні сирітські притулки. Кожен, хто пройшов шлях миротворця, знає ціну слова “мир”. І мені дуже приємно, що дитячий миротворчий рух, сповідуючи культуру миру, об'єднує все більше молоді.

Наприкінці заходу підполковник Сергій Сизоненко презентував юним миротворцям розроблений Департаментом преси та зв'язків із засобами масової інформації Міністерства оборони України журнал “Миротворці України”.

За словами координатора дитячого миротворчого руху мережі шкіл миру в Україні, офіцера-вихователя Кам'янець-Подільського ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою Володимира Барановського, клуб ліцею “Миротворець” входить до складу Кам'янець-Подільської дитя-

чої організації “Клуб юних миротворців”. Створена вона у 2008 році і об'єднала під своїм девізом “Будь готовий служити Вітчизні, справі миру і справедливості!” сім дитячих клубів. Це ті діти, які цікавляться історією держави та світової спільноти, сторінками миротворчої діяльності та життям дітей у “гарячих точках” планети, волонтерським рухом. На підставі програми Організації Об'єднаних Націй “Модель миротворчості ООН” та програми “Мережа шкіл миру” Московського інституту позашкільної освіти була розроблена програма “Миротворчий рух дітей та молоді Поділля за культуру миру і ненависті в інтересах дітей планети”. Мета її – створення умов для змістовного та творчого розвитку дітей.

– Такі тематичні вечори за участі ліцеїстів та військово-

службовців, які мають досвід миротворчих операцій, ми намагаємося проводити якомога частіше, – говорить Володимир Барановський. – Це активізує діяльність гуртківців, надихає їх на пошук нових ідей доброчинності. Адже вони теж миротворці і їхні добрі справи говорять про це. Зі свого боку, ми намагаємося виховати їх у дусі миру та вза-

ємоповаги один до одного, прищепити їм найкращі людські чесноти, такі як честь та гідність. Це постійна планова робота у позаурочні часи і, яка спрямована, перш за все на те, щоб відволікти від негативних вчинків, залучити дітей до добрих та корисних суспільству справ.

Сергій Фурдик. Фото автора.

Війська протиповітряної оборони Сухопутних військ Збройних Сил України, як одна зі складових загальної системи протиповітряної оборони держави, стали невід'ємною частиною загальновійськових формувань від батальйону до армійського корпусу. На їхній основі будується єдина система протиповітряної оборони угруповань Сухопутних військ Збройних Сил України.

У рік святкування 20-ї річниці Збройних Сил України на питання нашої газети про перспективи розвитку військ протиповітряної оборони Сухопутних військ Збройних Сил України відповідає їх начальник полковник Ігор Зорін.

– Яким чином здійснюється підготовка фахівців для військ протиповітряної оборони Сухопутних військ?

– В умовах реформування Збройних Сил нами була створена оптимальна система підготовки фахівців для роду військ при мінімальній кількості обслуговуючого особового складу, що забезпечує ведення освітнього процесу.

Підготовку офіцерів для військ протиповітряної оборони Сухопутних військ здійснює факультет протиповітряної оборони Сухопутних військ Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба. На сьогодні факультет є універсальним навчально-освітнім і науково-методичним центром, що поєднує підготовку офіцерів за усіма спеціальностями військ ППО Сухопутних військ. Навчальна база включає високопрофесійних викладачів, які мають величезний досвід роботи у військах, навчально-матеріальну базу кафедр, уніфіковані командні пункти, спеціалізовані класи та навчальний тренувальний комплекс.

З метою вдосконалення теоретичної підготовки офіцерів, управлінням військ протиповітряної оборони Командування Сухопутних військ Збройних Сил України запроваджено щорічний конкурс на кращого офіцера військ протиповітряної оборони Сухопутних військ. За його результатами видно, що офіцери, які вперше взяли участь у конкурсі "ПУСК-2011", зросли і як професіонали-зенітники, і як авторитетні командири та начальники.

Підготовка кваліфікованих солдатів та сержантів здійснюється в навчальному зенітному ракетному дивізіоні. На даний час це єдина навчальна частина Збройних Сил України, яка здійснює підготовку молодших спеціалістів зенітних ракетних комплексів малої дальності (ОСА-АКМ), зенітної артилерії (ЗУ-23-2), зенітних гарматних ракетних комплексів ("Тунгуска"), зенітних ракетних комплексів ближньої дії ("Стріла-10"), переносних зенітних ракетних комплексів ("Ігла"), механіків-водіїв гусеничних машин зенітних артилерійських та зенітних ракетних комплексів військ ППО СВ та інших видів Збройних Сил України.

Навчають курсантів найбільш підготовлені офіцери,

Людина – вирішальна сила

які перед призначенням на ці посади проходять ретельний відбір.

З метою удосконалення підготовки проводиться робота щодо обладнання учбових класів та навчально-тренувальних комплексів навча-

Одним з основних недоліків існуючих навчально-тренувальних засобів протиповітряної оборони є те, що вони розроблялися окремо один від одного та не забезпечують можливості їх комплексного використання, тобто не являють собою єдиної системи.

З метою вирішення цієї проблеми в кожній військовій частині розгорнуті навчально-тренувальні комплекси з підключенням техніки до промислової електромережі, що дозволяє здійснювати злагодження, тобто одночасно проводити тренування всього циклу бойової роботи з відбиття удару повітряного противника у складі батареї (дивізіону, полку), від "виявлення" повітряних цілей РЛС командного пункту до їх "знищення" вогнемими засобами з автоматичним документуванням результатів бойової роботи.

– Які основні підсумки підготовки військ протиповітряної оборони Сухопутних військ у 2011 році?

– Підготовка військових частин та підрозділів здійс-

проведені тактичні навчання з бойовою стрільбою військової частини та підрозділів протиповітряної оборони, на озброєнні яких знаходяться ЗРК "ОСА-АКМ", ЗГРК "Тунгуска" та зенітні установки ЗУ-23-2. Решта підрозділів брала участь у батальйонних тактичних навчаннях у ролі засобів підсилення.

В ході цих навчань було виконано 33 пуски ракет ЗРК "ОСА-АКМ" та 54 стрільби зенітної артилерії. За підсумками бойових стрільб, в кращу сторону відмічаються 1129-й зенітний ракетний полк 8 армійського корпусу (командир полку полковник Ю. Соловей), 1039-й зенітний ракетний полк 6-го армійського корпусу (командир полку полковник О. Кравченко) та підрозділи протиповітряної оборони 128-ї окремої механізованої бригади (начальник ППО підполковник О. Шалупня) та 95-ї окремої аеромобільної бригади (командир батареї капітан Д. Станевич).

Вперше за 11 років було проведено пуски ракет ЗГРК "Тунгуска", щоправда, в ме-

А по-друге, створення вітчизняних ЗРК, у тому числі і ПЗРК, пунктів управління та модернізація ЗРК.

З 2007 року триває переозброєння частин ППО СВ ЗС України. Замість застарілих радіолокаційних станцій у війська надходять сучасні цифрові – П-18МА, П-18МУ, П-19МА з автоматичною обробкою інформації. Новітні засоби радіолокаційного виявлення та управління надають можливість в порядку підвищити оперативність управління частин і підрозділів військ протиповітряної оборони Сухопутних військ.

Розроблена концепція розвитку системи управління військами та створення низки командних пунктів від рівня зенітного взводу до сумісного командного пункту протиповітряної оборони і армійської авіації армійського корпусу надає можливість управляти зенітними ракетними комплексами з командних пунктів протиповітряної оборони не тільки підрозділів, а й армійських корпусів до окремої бойової машини, стрільця-зенітника.

Зараз проводиться модернізація існуючих та розробка перспективних зенітних ракетних комплексів "ОСА-АКМ", ПЗРК "Ігла-1", "Стріла-10" та командних пунктів усіх рівнів. Сплановано і успішно ведеться переозброєння військ протиповітряної оборони Сухопутних військ.

Продовжуються роботи з продовження термінів придатності ЗРК таких комплексів, як ЗГРК "Тунгуска", ПЗРК "Ігла-1", "Стріла-10".

– І кілька слів про завдання військам протиповітряної оборони Сухопутних військ Збройних Сил України на 2012 рік?

– На наступний рік перед військами протиповітряної оборони Сухопутних військ поставлена велика кількість відповідальних завдань.

Насамперед, це підготовка особового складу та техніки військових частин та підрозділів, які залучаються до проведення заходів з антитерористичного забезпечення проведення чемпіонату Європи з футболу "ЄВРО-2012", тактичних навчань з бойовою стрільбою та проведення на високому рівні тактико-спеціальних занять з виконанням тактико-вогневих завдань.

В рік офіцера-лідера та фізичної підготовки і спорту перед військовослужбовцями поставлена вимога забезпечити вірність формування лідерських якостей офіцерського складу в ході бойової підготовки та навчально-виховного процесу, досягти фізичної готовності особового складу до виконання бойових та спеціальних завдань.

Виконання цих завдань потребує від кожного офіцера, прапорщика, сержанта, солдата військ ППО СВ ЗС України максимальної самовіддачі, організованості, старанності, результативності. Лише в такому випадку можна буде розраховувати на успіх у справі підвищення бойової готовності, якісного вирішення питань протиповітряної оборони Сухопутних військ Збройних Сил України.

Спілкувався Віктор Гедз. "Крила України".

льного дивізіону оргтехнікою та тренажерами, які відповідають сучасним вимогам підготовки спеціалістів військ протиповітряної оборони Сухопутних військ.

– Ігорю Валерійовичу, розкажіть, будь ласка, як використовується в ході бойової підготовки системи навчально-тренувальних засобів?

– Якою би міццю й бойовими можливостями не володіла сучасна зброя військ протиповітряної оборони Сухопутних військ, використовувати її з повною віддачею в бою може тільки підготовлений військовослужбовець. Саме він, досконало оволодівши бойовою технікою та зброєю, залишається вирішальною силою.

Сьогодні на озброєнні частин і підрозділів перебувають різні за своїм призначенням, складністю та характеристиками навчально-тренувальні засоби. Результати аналізу їх відповідності вимогам сучасності показують, що вони, на жаль, мають обмежені можливості щодо забезпечення процесу підготовки фахівців та морально застаріли.

нювалась під час проведення комплексних тактико-спеціальних занять зі спеціальної, технічної, тактичної підготовки з практичним відпрацюванням нормативів в пунктах постійної дислокації та під час польових виходів.

У 2011 році продовжено практику проведення злагодження частин та підрозділів протиповітряної оборони у складі угруповання військ безпосередньо на полігоні "Чауда" Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України під керівництвом начальника військ протиповітряної оборони Сухопутних військ ЗС України.

Це дозволило на практиці застосувати єдині підходи до підготовки військ протиповітряної оборони, а також дало можливість не знизити рівень підготовки військових частин протиповітряної оборони через обмежене фінансування. Також це дозволило зменшити відрив особового складу від бойової підготовки на заходи, які забезпечують повсякденну діяльність.

В ході проведення комплексу навчань з органами управління та військами "Адекватне реагування-2011" були

жах льотно-технічних випробувань, але здійснювали їх штатні розрахунки.

Проведення даного навчання дозволило оцінити реальний рівень підготовки військових частин та підрозділів протиповітряної оборони Сухопутних військ та їх здатність виконувати завдання за призначенням. Навчання виставили ряд недоліків у практичній підготовці. На підставі проведеного аналізу, здійснюється доробка навчальних програм та готуються до видання відповідні посібники.

– Які перспективи розвитку озброєння та військової техніки військ протиповітряної оборони Сухопутних військ Збройних Сил України передбачені найближчим часом?

– Розвиток сучасного озброєння та військової техніки військ протиповітряної оборони Сухопутних військ Збройних Сил України здійснюється у двох напрямках.

Це, по-перше, модернізація існуючого озброєння, продовження термінів технічної придатності зенітних керування ракет і ресурсу озброєння.

Доля державного оборонного проекту залежить

Ми-24, перший радянський і другий у світі бойовий вертоліт, – грізна зброя, що понад 40 років наводить жах на супротивника. Ця машина пройшла більше 30-ти воєн і локальних конфліктів. Військові охрестили її “крокодилом”. Цей штурмовик завжди викликав повагу та острах, моджахеди називали його “шайтан-арба” – диявольський віз. Він дуже мобільний. Може сідати на складні ділянки та весь у броні. Розмови про його вдосконалення в Україні точилися давно, втім власне модернізація розпочалася в 2008 році.

У жовтні 2008 року на той час міністр промислової політики Віталій Немилостивий підкреслив, що українські і французькі підприємства оборонно-промислового комплексу спільно реалізовуватимуть цей проект. Потім настав час претензій від московського КБ ім. Міля і, водночас, зацікавленість Росії в оснащенні своїх вертольотів новітніми українськими двигунами. І вже за півтора року, у квітні 2010-го, представники відкритого акціонерного товариства “Мотор Січ”, виробника унікальних авіадвигунів на пострадянському просторі, знов відкрито заявили про ці плани. До модернізації вертольота, яка проводилася на базі Конотопського авіаремонтного заводу “АВІАКОН”, долучилися відомі представники вітчизняного ОПК з м. Київ – ДП “Державне Київське конструкторське бюро “Луч”, Державна акціонерна холдингова компанія “Артем”, провідне підприємство оптичної й оптико-електронної галузі України – казенне підприємство спеціального приладобудування “Арсенал” та ТОВ “Науково-виробнича фірма “Адрон”, що спеціалізується на розробці засобів захисту від переносних зенітно-ракетних комплексів (ПЗРК).

Тож у серпні 2011 року чиновники оборонного відомства фактично могли на словах презентувати оновлену машину. Так, за словами заступника міністра оборони України Володимира Омелянчука, модернізація Ми-8 і Ми-24, які в цей час перебувають на озброєнні Збройних Сил України, передбачає їхнє обладнання новими двигунами вітчизняного виробництва, створення цифрового авіаційного прицільного комплексу, встановлення системи захисту від керованих ракет. “Вже сьогодні досягнута можливість застосування вертольота в нічних умовах, виготовлено лазерний командний пристрій для забезпечення управління польотом ракети вітчизняного виробництва, проведено льотні випробування вертольота з бойовими пусками некерованих ракет. Надалі планується установка на вертольоті оглядово-прицільної станції з інтегрованим лазерним каналом управління та комплексу обладнання для цілодобового бойового застосування вертольота з використанням керованої по лазерному променю ракети “Бар’єр-В” українського виробництва”, – зазначив він.

Сьогодні на базі Державного науково-випробуваль-

ного центру ЗС України, під керівництвом заслуженого льотчика-випробувача СРСР, Героя України генерал-майора Юрія Тішкова, тривають державні випробування модернізованого вертольота Ми-24П. З 4-5 години ранку авіатори – на аеродромі. Готують озброєння, техніку, обслуговують вертоліт. Цілий день тривають польоти. Після їх завершення – детальний аналіз. Десь о 20-й льотчики розходяться по домівок, після підготовки авіаційної техніки до наступної льотної зміни.

Керівник випробувальної бригади – начальник відділення науково-дослідних випробувань центру підполковник Євген Рашевський. Як і вимагається від інженера-випробувача, він – прискіпливий і серйозний:

– Двигуни – вітчизняні, прицільні системи – вітчизняні. Навігація, радіозв’язок – іноземного виробництва. Мета – розширення бойових можливостей та ефективності бойового застосування вертольота, – говорить він. – Льотчик бачить ціль через окуляри нічного бачення, лазерна прицільна система дозволяє йому наводити зброю прямо на ціль. Цього раніше принципово неможливо було робити.

Також є система супутникової навігації та системи захисту від керованих ракет – станція оптико-електронного подавлення “Андрос”. Нововведення значно розширюють можливості бойового застосування вертольота під час польотів вдень і вночі, в гірській місцевості, в спекотних умовах, на малих висотах тощо. Значно розширюється й арсенал бойового застосування.

– Якщо порівнювати критерії ефективності-вартість, то за рахунок цієї модерніза-

ції ми малими коштами досягаємо максимальну мету, – додав Євген Рашевський.

Комусь на день народження торт, комусь – повний боекомплект для стрільби. Командиру гвинтокрила Віктору Лукіяничу – 51, і він випробовує нове обладнання. На такому штурмовику він літав ще в афганських боях, а загалом, керував “двадцятьчотвірками” понад 30 років.

Льотчик каже, це лише зовні вертоліт зразка 40-річної давнини, а за комплектацією – це надсучасна машина, показники якої перевищують аналоги Росії та НАТО. За-

чав лише підсвічену освітлюваними ракетами – а це ж половина боезапасу! Тепер необхідно підсвічування відпала. Адже є окуляри нічного бачення і лазерна указка. Вона упирається в ціль. Тому це – цілодобова бойова машина.

Після годинного польотно-напруження досвідчені військові льотчики-випробувачі 1-го класу полковники Віктор Лукіяничук, Ігор Головещенко відверто радіють:

– Приціл спрацював дуже добре, всі цілі уражені, завдання виконані в повному обсязі.

А напруження і психологічне навантаження – надзвичайне. У буквальному розумінні, у руках пілотів – доля усього проекту. Схибити не мають права. Тому й точність – виняткова. Постійна увага до нових приладів. Наприклад, окуляри нічного бачення суттєво зменшують огляд, доводиться постійно повертати голову у різні сторони. Потім усі ці нюанси буде враховано в інструкції для льотчиків стрійових частин.

Поруч біля унікального і поки що єдиного гвинтокрила – провідний інженер-випробувач Віталій Ляхович, техніки Центру та “АВІАКОНу”, багато інших військових професіоналів.

Підполковник Ляхович розповідає, що на відміну від інших імпортованих аналогів, ця модель може вести як бойову групу, так і застосовувати озброєння незалежно від завантаження всередині. Модернізований вертоліт піднімає на борт 2,5 тонни озброєння – некероване ракетне озброєння, стрілецько-гарматне озброєння, підвісні контейнери, бомбове озброєння.

З середини літа і до кінця жовтня тривали заводські або льотно-конструкторські випробування Ми-24. Наліт в екіпажу на цьому “диві техніки” – понад 100 годин, вико-

ристано понад 20 тонн боеприпасів. Після усунення недоліків та реалізації рекомендацій, наданих випробувальниками розробники, розпочався другий етап. Загалом, за планом передбачено виконати близько 200 польотів вдень і вночі з нальотом понад 300 годин.

Вже минулого тижня під час трьох льотних змін виконано вісім “пристрілочних” польотів з бойовими застосуваннями на державний науково-випробувальний полігон “Чауда”. Наліт перевищив 10 годин. Військові відстріляли 160 некерованих авіаційних ракет, 250 снарядів, провели бомбометання шістьох бомб ФАБ-250.

Серед особливостей модернізації виділяється потужний двигун ТВЗ-117ВМА-СБМ1В ВАР “Мотор-Січ”, якій прийшов на заміну ТВЗ-117В. Запорізькі мотори виявилися настільки потужними, що пілоти у небі можуть не контролювати їхню роботу. Командир екіпажу Віктор Лукіяничук зауважує:

– Менше відволікають льотчика. Він може приділити більше уваги пілотуванню, пошуку цілі, її ураженню, ніж контролювати роботу двигунів.

Також він відмічає суттєву перевагу потужності двигуна над можливостями редуктора та трансмісії. За його словами, подальшого вдосконалення потребує й система управління. З огляду на це, підприємці обмежили роботу двигуна штучно.

– Під час державних випробувань ми плануємо підтвердити досягнуті у 2008 році показники висоти 6600 метрів. Наприклад, у бойового вертольота підтримки наземних військ ЗС США Макдоннелл-Дуглас АН-64А “Апач” практична стеля – 6400 метрів. У той же час на модернізованому вертольоті Ми-8МСБ, на якому

ВІД МАЙСТЕРНОСТІ ПІЛОТІВ-ВИПРОБУВАЧІВ ТА ... ВІДКЛЮЧЕНЬ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

ті ж самі двигуни, ми плануємо підкорити висоту 9000 метрів. Попередній результат у 2010 році – 8100 метрів, а у російських колег – 7950 метрів, – повідомив військовий льотчик Лукіячук.

Нагадаємо, що 19 травня 2010 року на базі Державного підприємства Міністерства оборони "Конотопський авіаремонтний завод "АВІАКОН" проведено льотні випробування вертольота Мі-8МТВ. З оснащенням двигунами нової модифікації винятковою особливістю стало те, що тепер при наборі висоти не потрібний час на охолодження двигуна, як було в попередніх моделях (в цей момент машина може навіть втратити набрану висоту). Тож не дивно, що у ході випробування цього

вертольота було встановлено новий світовий рекорд з набору висоти: за 13 хвилин (!) вертоліт безупинно на злітно-м режимі підкорив 8100 метрів.

До речі, світовий рекорд висоти 12 442 метрів установив 21 червня 1972 року француз Жан Буле на вертольоті загального призначення Аероспасьяль SA 315В "Лама". Цей вертоліт був задіяний на показових польотах у Гімалаях і виконав також офіційно зареєстровані найвищокогірніші зліт і посадку. І хоча до французького рекорду українцям ще працювати, до стратосфери, 10000 метрів, рукою подає. Отже, ширяючи у земній стратосфері бойові українські гвинтокрили – не таке вже й далеке майбутнє.

Бойовий вертоліт Мі-24П – якісно нова машина

Директор Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України, заслужений льотчик-випробувач СРСР, Герой України генерал-майор Юрій Тішков докладно зупинився на триваючих в центрі державних випробуваннях модернізованого вертольота Мі-24П і контрольних випробуваннях сертифікованого вертольота Мі-8МСБ, який є наступником Мі-8МТВ. Він розповів про деякі особливості модернізації:

– Сьогодні двигунам ТВЗ-117ВМА-СБМ1В немає аналогів у світі. Чого вартий хоча б сам факт, що новий двигун розроблявся на базі турбогвинтового двигуна ТВЗ-117ВМА-СБМ1 для регіонального вантажопасажирського літака Ан-140. У силовій установці використовується ряд нових компонентів зі збільшенням ресурсом. При підйомі температури і наборі висоти характеристики двигуна лише покращуються. Це розширяє можливості вертольота підніматися і працювати на більших висотах.

Нові двигуни можуть бути встановлені на вертольоті без додаткової доробки машин. Адаптивні системи автоматичного керування установкою можуть функціонувати разом з наявними бортовими системами. Злітна потужність нових ТВЗ-117 може варіюватися від 2 до 2,5 тисяч кінських сил, а потужність на підвищеному режимі може досягати 2,8 тисячі кінських сил.

По-друге, модернізовані вертольоти можуть ефективно працювати в жарких кліматичних умовах. По-третє, приціл дозволяє працювати вдень і вночі, не тільки на рівнині, але й в горах з різними

видами озброєння. У результаті – отримані характеристики літального апарата перевершили досягнуті раніше світові показники. А це – глибока модернізація. Це якісно нова машина, яка відповідає світовим стандартам, але в декілька раз дешевше. Раніше такого не було. Подібні завдання (вночі, в гірських умовах, наприклад, в Афганістані – Авт.) виконувалися зі значними труднощами.

Як зазначається у "Білій книзі" оборонного відомства, на початок 2011 року у складі ЗС України було заявлено 72 бойових вертольоти армійської авіації. Відновлення у минулому році пройшли 11 одиниць. Важливо те, що за висновками фахівців "Мотор Січі" наявні на машинах двигуни ТВЗ-117В можуть бути доведені до нової версії в ході звичайного поточного ремонту. Тож, за успішних результатів випробувань, щороку Україна потенційно здатна переобладнати не менше десятка бойових гелікоптерів.

Наразі ми досліджуємо межі застосування обладнан-

ня і приладів в комплексі. На практиці це виглядає досить буденно. Це щоденні польоти на полігон, в гори, вдень і вночі, в складних і в простих метеоумовах, з відпрацюванням різних видів бойового маневрування, на різних висотах. Нам необхідно визначити, де можна працювати, з якою точністю, з якою ймовірністю, яка бойова ефективність. На сьогоднішній момент ми можемо сказати: те, що закладено в цьому вертольоті, дасть значний ефект, але який саме? Це і визначають випробування. Попередній висновок дозволяє стверджувати, що машина суттєво вдосконалена. Це – значний крок вперед.

Після випробувань ми додаємо до вертольота Інструкцію з експлуатації літального

апарата. А після видачі Акта про проведення державних випробувань він буде рекомендований для застосування в армійській авіації в Україні. Для внутрішніх потреб – машини дуже дешеві. Не секрет, що парк літальних апаратів, який дістався країні у спадок від Радянського Союзу, вичерпує свій ресурс. А це – якісно нові машини, які відповідають сучасним стандартам. Варто згадати й про участь українських вертольотників в миротворчих місіях під егідою ООН, де до українських машин висуваються високі вимоги.

Крім того, модель здатна завоювати зовнішній ринок. А що таке робота в горах, у спеку і на висотах? Це азіатські країни, Близький Схід, Індія та інші. Це наповнення бюджету держави.

Сам по собі красномовним є факт дешевизни вертольота Мі-8МСБ в декілька разів! Можна сказати, що це вже не старий Мі-8. В подальшому його можна починати обладнанням для вирішення різноманітних завдань: пошуково-рятувальних, санітарних, розвідувальних, бойових. Тобто виконувати на ньому весь спектр будь-яких вертолітних завдань.

І ще момент – ресурс двигунів ТВЗ-117ВМА-СБМ1В значно подовжений: до першого капітального ремонту і міжремонтний – 4000 годин, при призначеному ресурсі – 12000 годин. А це значна економія на технічному обслуговуванні гвинтокрилів. Це дуже високі показники. І підкреслюю, значно дешевше існуючих аналогів.

Усі двигуни, які раніше встановлювалися на вертольоті до сьогоднішнього моменту, мали обмеження по потужності на малих висотах. Нові настільки потужні, що на

них ставиться обмеження зверху. Тому треба вдосконалити редуктор, трансмісію, систему управління. Це стимулює подальшу модернізацію. Тобто технологічний запас дуже великий в цьому напрямку.

З правової точки зору жоден літальний апарат військового призначення не має права бути прийнятий на озброєння без нашого висновку. Така світова практика: зразок повинен пройти випробування і про це отримати Державний акт. Там чітко визначені параметри, безпека застосування літального апарата, його обмеження. Ми повинні визначити і видати швидкості, висоти, можливості бойового застосування, вантажопідйомність та інші характеристики. Ми і для науки, і для авіації, і для Збройних Сил.

Коли підраховали, ми були вражені – економічний ефект вираховується мільярдами. Адаптивні системи керування, якісно даємо оцінку, відшуковуємо недоліки, і машина стає краще. Значить, зростає її ринкова вартість. А це усе – копійка до копійки в державний бюджет. Ми складова державного потенціалу. І в цьому є смисл і потреба нашого Центру. Поки існує техніка, поки є люди, закохані в авіацію, поки існує небо – будуть льотчики, будуть інженери, буде існувати і знаходити своє державницьке застосування і наш Державний науково-випробувальний центр.

А що ж французи? 2 грудня Керівники ДК "Укроборонпром" і акціонерної компанії Sagem (Франція) у Парижі підписали додаткову угоду до контракту, укладеного 2008 року. Вона покликана сприяти відновленню реалізації програми і дозволить забезпечити модернізацію українських вертольотів до рівня найсучасніших бойових машин.

А поки, як не банально, випробування Мі-24П ускладнює ... відключення аеродрому ДНВЦ від мережі енергопостачання. За словами льотчика-випробувача Лукіячука, це загалом унеможливує нічні польоти. Відключення триває з перших чисел грудня по цей час. Причини є відсутність грошових коштів для погашення заборгованості за спожиту електроенергію. Крім того, згідно зі змінами до Закону України "Про здійснення державних закупівель" наразі необхідно проведення тендеру між Платником (Феодосійська КЕЧ району) і Постачальником (Феодосійський РЕМ). Механізм тендеру відпрацьований і на даний момент робота ведеться, але оформлення відповідних документів потребує певного часу.

А поки, як не банально, випробування Мі-24П ускладнює ... відключення аеродрому ДНВЦ від мережі енергопостачання. За словами льотчика-випробувача Лукіячука, це загалом унеможливує нічні польоти. Відключення триває з перших чисел грудня по цей час. Причини є відсутність грошових коштів для погашення заборгованості за спожиту електроенергію. Крім того, згідно зі змінами до Закону України "Про здійснення державних закупівель" наразі необхідно проведення тендеру між Платником (Феодосійська КЕЧ району) і Постачальником (Феодосійський РЕМ). Механізм тендеру відпрацьований і на даний момент робота ведеться, але оформлення відповідних документів потребує певного часу.

А поки, як не банально, випробування Мі-24П ускладнює ... відключення аеродрому ДНВЦ від мережі енергопостачання. За словами льотчика-випробувача Лукіячука, це загалом унеможливує нічні польоти. Відключення триває з перших чисел грудня по цей час. Причини є відсутність грошових коштів для погашення заборгованості за спожиту електроенергію. Крім того, згідно зі змінами до Закону України "Про здійснення державних закупівель" наразі необхідно проведення тендеру між Платником (Феодосійська КЕЧ району) і Постачальником (Феодосійський РЕМ). Механізм тендеру відпрацьований і на даний момент робота ведеться, але оформлення відповідних документів потребує певного часу.

А поки, як не банально, випробування Мі-24П ускладнює ... відключення аеродрому ДНВЦ від мережі енергопостачання. За словами льотчика-випробувача Лукіячука, це загалом унеможливує нічні польоти. Відключення триває з перших чисел грудня по цей час. Причини є відсутність грошових коштів для погашення заборгованості за спожиту електроенергію. Крім того, згідно зі змінами до Закону України "Про здійснення державних закупівель" наразі необхідно проведення тендеру між Платником (Феодосійська КЕЧ району) і Постачальником (Феодосійський РЕМ). Механізм тендеру відпрацьований і на даний момент робота ведеться, але оформлення відповідних документів потребує певного часу.

А поки, як не банально, випробування Мі-24П ускладнює ... відключення аеродрому ДНВЦ від мережі енергопостачання. За словами льотчика-випробувача Лукіячука, це загалом унеможливує нічні польоти. Відключення триває з перших чисел грудня по цей час. Причини є відсутність грошових коштів для погашення заборгованості за спожиту електроенергію. Крім того, згідно зі змінами до Закону України "Про здійснення державних закупівель" наразі необхідно проведення тендеру між Платником (Феодосійська КЕЧ району) і Постачальником (Феодосійський РЕМ). Механізм тендеру відпрацьований і на даний момент робота ведеться, але оформлення відповідних документів потребує певного часу.

А поки, як не банально, випробування Мі-24П ускладнює ... відключення аеродрому ДНВЦ від мережі енергопостачання. За словами льотчика-випробувача Лукіячука, це загалом унеможливує нічні польоти. Відключення триває з перших чисел грудня по цей час. Причини є відсутність грошових коштів для погашення заборгованості за спожиту електроенергію. Крім того, згідно зі змінами до Закону України "Про здійснення державних закупівель" наразі необхідно проведення тендеру між Платником (Феодосійська КЕЧ району) і Постачальником (Феодосійський РЕМ). Механізм тендеру відпрацьований і на даний момент робота ведеться, але оформлення відповідних документів потребує певного часу.

А поки, як не банально, випробування Мі-24П ускладнює ... відключення аеродрому ДНВЦ від мережі енергопостачання. За словами льотчика-випробувача Лукіячука, це загалом унеможливує нічні польоти. Відключення триває з перших чисел грудня по цей час. Причини є відсутність грошових коштів для погашення заборгованості за спожиту електроенергію. Крім того, згідно зі змінами до Закону України "Про здійснення державних закупівель" наразі необхідно проведення тендеру між Платником (Феодосійська КЕЧ району) і Постачальником (Феодосійський РЕМ). Механізм тендеру відпрацьований і на даний момент робота ведеться, але оформлення відповідних документів потребує певного часу.

А поки, як не банально, випробування Мі-24П ускладнює ... відключення аеродрому ДНВЦ від мережі енергопостачання. За словами льотчика-випробувача Лукіячука, це загалом унеможливує нічні польоти. Відключення триває з перших чисел грудня по цей час. Причини є відсутність грошових коштів для погашення заборгованості за спожиту електроенергію. Крім того, згідно зі змінами до Закону України "Про здійснення державних закупівель" наразі необхідно проведення тендеру між Платником (Феодосійська КЕЧ району) і Постачальником (Феодосійський РЕМ). Механізм тендеру відпрацьований і на даний момент робота ведеться, але оформлення відповідних документів потребує певного часу.

А поки, як не банально, випробування Мі-24П ускладнює ... відключення аеродрому ДНВЦ від мережі енергопостачання. За словами льотчика-випробувача Лукіячука, це загалом унеможливує нічні польоти. Відключення триває з перших чисел грудня по цей час. Причини є відсутність грошових коштів для погашення заборгованості за спожиту електроенергію. Крім того, згідно зі змінами до Закону України "Про здійснення державних закупівель" наразі необхідно проведення тендеру між Платником (Феодосійська КЕЧ району) і Постачальником (Феодосійський РЕМ). Механізм тендеру відпрацьований і на даний момент робота ведеться, але оформлення відповідних документів потребує певного часу.

А поки, як не банально, випробування Мі-24П ускладнює ... відключення аеродрому ДНВЦ від мережі енергопостачання. За словами льотчика-випробувача Лукіячука, це загалом унеможливує нічні польоти. Відключення триває з перших чисел грудня по цей час. Причини є відсутність грошових коштів для погашення заборгованості за спожиту електроенергію. Крім того, згідно зі змінами до Закону України "Про здійснення державних закупівель" наразі необхідно проведення тендеру між Платником (Феодосійська КЕЧ району) і Постачальником (Феодосійський РЕМ). Механізм тендеру відпрацьований і на даний момент робота ведеться, але оформлення відповідних документів потребує певного часу.

А поки, як не банально, випробування Мі-24П ускладнює ... відключення аеродрому ДНВЦ від мережі енергопостачання. За словами льотчика-випробувача Лукіячука, це загалом унеможливує нічні польоти. Відключення триває з перших чисел грудня по цей час. Причини є відсутність грошових коштів для погашення заборгованості за спожиту електроенергію. Крім того, згідно зі змінами до Закону України "Про здійснення державних закупівель" наразі необхідно проведення тендеру між Платником (Феодосійська КЕЧ району) і Постачальником (Феодосійський РЕМ). Механізм тендеру відпрацьований і на даний момент робота ведеться, але оформлення відповідних документів потребує певного часу.

А поки, як не банально, випробування Мі-24П ускладнює ... відключення аеродрому ДНВЦ від мережі енергопостачання. За словами льотчика-випробувача Лукіячука, це загалом унеможливує нічні польоти. Відключення триває з перших чисел грудня по цей час. Причини є відсутність грошових коштів для погашення заборгованості за спожиту електроенергію. Крім того, згідно зі змінами до Закону України "Про здійснення державних закупівель" наразі необхідно проведення тендеру між Платником (Феодосійська КЕЧ району) і Постачальником (Феодосійський РЕМ). Механізм тендеру відпрацьований і на даний момент робота ведеться, але оформлення відповідних документів потребує певного часу.

А поки, як не банально, випробування Мі-24П ускладнює ... відключення аеродрому ДНВЦ від мережі енергопостачання. За словами льотчика-випробувача Лукіячука, це загалом унеможливує нічні польоти. Відключення триває з перших чисел грудня по цей час. Причини є відсутність грошових коштів для погашення заборгованості за спожиту електроенергію. Крім того, згідно зі змінами до Закону України "Про здійснення державних закупівель" наразі необхідно проведення тендеру між Платником (Феодосійська КЕЧ району) і Постачальником (Феодосійський РЕМ). Механізм тендеру відпрацьований і на даний момент робота ведеться, але оформлення відповідних документів потребує певного часу.

А поки, як не банально, випробування Мі-24П ускладнює ... відключення аеродрому ДНВЦ від мережі енергопостачання. За словами льотчика-випробувача Лукіячука, це загалом унеможливує нічні польоти. Відключення триває з перших чисел грудня по цей час. Причини є відсутність грошових коштів для погашення заборгованості за спожиту електроенергію. Крім того, згідно зі змінами до Закону України "Про здійснення державних закупівель" наразі необхідно проведення тендеру між Платником (Феодосійська КЕЧ району) і Постачальником (Феодосійський РЕМ). Механізм тендеру відпрацьований і на даний момент робота ведеться, але оформлення відповідних документів потребує певного часу.

ВИПРОБУВАННЯ

F-35 запустили електромагнитної катапульты

ВМС США провели очередные испытания перспективной электромагнитной катапульты EMALS, при помощи которой был запущен палубный истребитель F-35C Lightning II, сообщает DoD Buzz. В ходе испытаний проверялось взаимодействие бортовых систем самолета с системами управления катапульты и воздействие пусковых перегрузок на конструкцию F-35. Запуск истребителя прошел успешно.

Испытания электромагнитной катапульты проводятся в США с конца 2010 года. К настоящему времени устройство произвело 50 запусков различных самолетов, включая учебно-тренировочные T-45 Goshawk, E-2D Advanced Hawkeye, C-2A Greyhound и F/A-18 Super Hornet. В

настоящее время специалисты проводят доработку и оптимизацию программного обеспечения, отвечающего за работу катапульты.

Разработку катапульты EMALS ведет американская компания General Atomics; стоимость контракта на создание устройства составляет 676,2 мил-

лиона долларов. Одновременно с катапульты создаются и новые аэрофинишеры. Это оборудование будет устанавливаться на перспективные авианосцы типа "Джеральд Форд", первый из которых войдет в состав американского флота в 2018 году.

ТЕХНОЛОГІЇ

Воду из воздуха

Армия США за последние десять лет потратила несколько миллионов долларов на создание установок конденсации воды из воздуха, сообщает Strategy Page. Систем, которые бы устроили военных, создано пока не было, но Армия США намерена продолжить финансирование проекта, поскольку принятие генераторов воды на вооружение позволит упростить снабжение частей. В настоящее время примерно треть массы всех грузов, поставляемых американским военным в Ираке и Афганистане, приходится на воду.

В ходе программы Армия США провела испытания установки, способной конденсировать из воздуха до двух тысяч литров воды в сутки. Система помещается в стандартный грузовой контейнер. На данный момент – это один из лучших показателей среди всех установок, продемонстрированных военным. Недостатком системы является то, что она расходует литр топлива на пять литров конденсируемой воды. Кроме того, установка крайне шумна.

Другая установка, показавшая наилучшую экономичность при конденсации воды, способна вырабатывать до 2,2 тысячи литров воды в сутки. В системе для забора воды из воздуха используются различные соли. Стоимость одного литра воды, полученного при помощи такой установки, составляет около 30 центов (около двух гривен). Она также помещается в стандартный грузовой контейнер. Тем не менее, разработчикам пока не удалось добиться стабильной работы этой системы и она не была принята на вооружение.

Для работы обеих установок необходима влажность воздуха не менее 20 процентов. Для сравнения, в Афганистане средняя влажность воздуха в зависимости от района варьируется от десяти до 85 процентов, а в Ираке – от 15 до 90 процентов.

Использование систем конденсации воды из воздуха позволило бы Армии США сэкономить на доставке провизии несколько тысяч долларов в день. В настоящее время стоимость доставки воды частям в Афганистане составляет около 40 долларов за 3,7 литра (один галлон). Войскам в странах с жарким климатом требуется в среднем 80 литров воды в сутки на одного человека. Речь идет о создании установок, которые бы использовались бойцами в засушливой местности, где отсутствуют реки или подземные источники.

Сторінку підготував Сергій Клименко.

КОНТРАКТИ

"Мистраль" построят на Балтийском заводе

Объединенная судостроительная корпорация (ОСК) и Балтийский завод подписали договор на изготовление плавучих частей корпуса двух вертолетоносцев типа "Мистраль". Об этом сообщает РИА "Новости". Сумма контракта составила 2,5 миллиарда рублей.

Первые два "Мистраля" по заказу ВМФ России будут построены во Франции. Контракт на сумму 1,2 миллиарда евро стороны подписали в июне 2011 года. Первый корабль должен быть поставлен в РФ в 2014 году, второй – в 2015 году. Корпуса третьего и четвертого вертолетоносцев будут собраны в России по крайней мере на 80 процентов.

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ

Южная Корея отказалась от Global Hawk

Министерство обороны Южной Кореи решило отказаться от покупки американских стратегических беспилотных летательных аппаратов RQ-4 Global Hawk, сообщает Korea Herald. Управление военных закупок (DAPA) Южной Кореи уже уведомило Вашингтон, что покупка не состоится, поскольку беспилотники "непомерно дороги". Вместо приобретения RQ-4, DAPA объявит открытый тендер на поставку беспилотных аппаратов.

Корейское министерство обороны ранее объясняло перспективную покупку Global Hawk необходимостью наращивать военный потенциал в условиях растущей угрозы со стороны КНДР. В

марте 2011 года Корея предприняла попытку ускорения покупки беспилотников. В частности, у США было запрошено срочное одобрение Конгресса на поставку RQ-4, а в военном бюджете забро-

МОДЕРНИЗАЦІЯ

Индия испытала обновленную ракету Agni-I

Индия провела испытания модернизированной баллистической ракеты Agni-I малой дальности, сообщает Defense News. По неподтвержденным официальным данным, на ракете было установлено новое навигационное оборудование, благодаря которому точность Agni-I увеличилась. Запуск ракеты состоялся на полигоне в штате Орисса. Другие подробности запуска пока не известны.

Испытания нескольких вариантов модернизации ракеты Agni-I проводятся в Индии с начала 2010 года. Предыдущие испытания ракеты состоялись в конце ноября прошлого года. В Индии была запущена Agni-I с усовершенствованным оборудованием возврата в атмосферу, а также с повышенными характеристиками маневренности.

Agni-I может поражать цели обычными и ядерными боеголовками на расстоянии от 700 до 900 километров. Высота ракеты составляет 15 метров, а диаметр – около метра. На конечном участке траектории Agni-I способна развивать скорость до 2,5 тысяч метров в секунду. Баллистическая ракета может быть оснащена как обычной, так и ядерной боеголовкой массой до тонны.

лотника Global Hawk; договоренность с Вашингтоном была достигнута в 2010 году, но контракт стороны не подписали. По условиям соглашения Южная Корея должна была приобрести RQ-4 к 2015 году за 450 миллиардов вон. Позже США решили удвоить стоимость аппаратов, доведя ее до триллиона вон.

Вашингтон объяснил рост стоимости аппаратов для Южной Кореи снизившимся спросом на беспилотники со стороны вооруженных сил США; в настоящее время Пентагон вынужден сокращать расходы оборонного бюджета по требованию администрации президента. По словам комиссара DAPA Ноха Тае-рае, при сохранении текущей стоимости RQ-4, ценность разведывательной информации, собранной ими, будет ниже расходов на покупку.

Представники ДКА України взяли участь у 20-му засіданні Академії технологічних наук України

25 листопада 2011 року відбулося ювілейне 20-те засідання Академії технологічних наук України, дійсним членом якої є Голова космічного агентства Ю.С. Алексєєв. Академія технологічних наук України – це Всеукраїнська громадська організація, яка об'єднує зусилля організацій і підприємств, а також провідних вчених-технологів і фахівців, які працюють в різних структурах, регіонах і галузях економіки України, з метою ефективного використання їх інтелектуального, науково-технологічного і творчого потенціалу. В рамках засідання було розгорнуто експозицію, що демонструє досягнення нашої держави в космічній сфері за роки незалежності, а також представлено перспективні міжнародні космічні проекти, зокрема "Либідь", "Вега", "Таур-ус II", "Циклон-4", "Сегмент", "Повітряний старт", "Радіоастрон", Міжнародна програма дослідження космічного простору "Експлорейшн" та ін.

В ДКА України відбулася зустріч з представниками Генерального директорату "Підприємство та промисловість" Європейської комісії

1-2 грудня 2011 року в Державному космічному агентстві України відбулася зустріч з представниками Генерального директорату "Підприємство та промисловість" Європейської комісії. Зустріч проходила за попередньою домовленістю з метою створення механізму здійснення постійного діалогу відповідно до розділу "Космос" проекту Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, а також розгляду напрямів для поглиблення співробітництва між Україною та ЄС в космічній сфері.

Участь у зустрічі також взяли представники Представництва України при ЄС, підприємств та установ космічної галузі України.

Сторони детально обговорили можливість співпраці у майбутньому, окреслили коло спільних інтересів та сфер, що передбачається охопити в рамках діалогу.

За результатами дискусії було визначено теми для подальшого спільного опрацювання, а саме:

Послуги системи GMES для аграрного сектору
Надлегкі матеріали для збереження енергії для систем космічного призначення
Методології та технології для активного знищення космічного сміття

З метою забезпечення постійного діалогу між Україною та ЄС було утворено Спільну робочу групу Україна-ЄС щодо співробітництва в космічній сфері та вироблено регламент її функціонування.

На Байконурі проводиться збірка ракети "Протон-М"

На космодромі Байконур продовжуються роботи по підготовці до запуску ракети космічного призначення "Протон-М" з разгонним блоком "Бриз-М" і двома космічними апаратами – російським "Луч-5А" і ізраїльським "Амос-5".

Сьогодні в монтажно-испытательном корпусе площадки 92А-50 космодрому произведена перевозка космической головной части из зала сборки головной части в зал стыковки с ракетой-носителем.

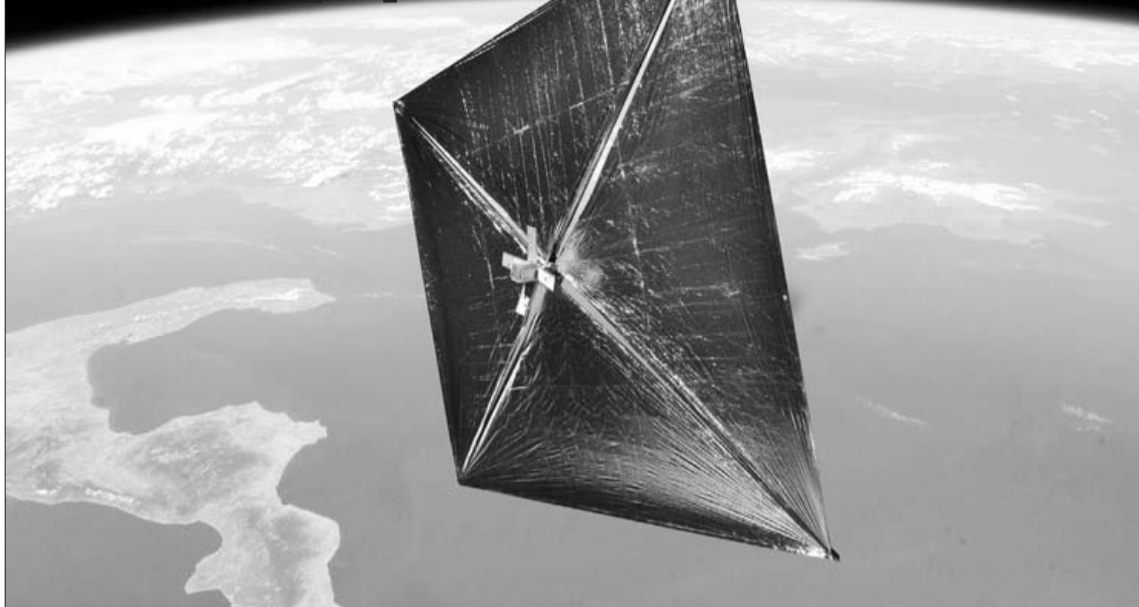
Космическая головная часть (КГЧ) состоит из укрытых головным обтекателем и состыкованных между собой разгонного блока "Бриз-М" и кластера из космических аппаратов "Луч-5А" и "Амос-5".

После завершения транспортировки головной части, расчеты Центра имени М. Хру-

ничева и Космического центра "Южный" провели механическую стыковку КГЧ с ракетой-носителем. После завершения монтажных операций запланирована стыковка коммуникаций между ракетой и космической головной частью.

Запуск ракеты космического назначения "Протон-М" с разгонным блоком "Бриз-М" и кластером из двух космических аппаратов – российского "Луч-5А" и израильского "Амос-5" запланирован на 11 декабря, передает прес-служба Роскосмоса.

Космический парусник "утонул" в атмосфере

Проведя более 240 суток на околоземной орбите, 17 ноября космический парусник НАСА NanoSail-D успешно завершил свою миссию. Это был первый наноспутник, который развернул солнечный парус на низкой околоземной орбите.

Несмотря на некоторые проблемы, NanoSail-D успешно справился со своей главной задачей: продемонстрировал возможность торможения с помощью солнечного паруса, что потенциально может быть использовано для маневрирования и ухода отработанных спутников с орбиты. В настоящее время команда специалистов НАСА продолжает анализировать данные о миссии NanoSail-D, чтобы определить облик будущей технологии очистки космоса от мусора с помощью солнечного паруса.

Основной целью полета NanoSail-D была демонстрация и испытание возможнос-

ти спуска космических аппаратов в атмосферу с помощью легкого паруса большой площади. Небольшой спутник собрал массу данных о взаимодействии солнечного паруса с верхними слоями атмосферы и преподнес некоторые сюрпризы ученым. В частности, выяснилось насколько окончательная скорость снижения парусника зависит от характера солнечной активности, плотности атмосферы и угла поворота паруса по отношению к плоскости орбиты. NanoSail-D удивительно активно реагировал на давление солнечного ветра – последние солнечные вспышки

столько снизили скорость спутника, что он упал и сгорел в атмосфере быстрее, чем ожидалось.

Для привлечения внимания к миссии первого орбитального космического парусника, НАСА совместно с Spaceweather.com объявили конкурс на лучший фотоснимок NanoSail-D во время его космической миссии. NanoSail-D оказался весьма сложным объектом для фотосъемки, лишь иногда его парус вспыхивал на солнце яркой светящейся звездочкой. Победители фотоконкурса будут объявлены в начале 2012 года, пишет R&D.CNews.

Вьетнам и США расширяют взаимодействие в сфере мирного освоения космоса

Декларация об этом, как сообщает местная печать, была подписана в Ханое заместителем директора Академии науки и технологий (АНТ) Вьетнама профессором Зьонг Нгок Хаем и помощником по внешним связям директора Национального управления управления США по авионавигации и исследованию космического пространства (НАСА) Майклом О'Брайеном, передает ИТАР-ТАСС.

Декларация станет основой для дальнейшего продвижения сотрудничества ученых двух стран в области космоса и авиации. "Это достаточно новая сфера для СРВ, и сотрудничество с НАСА даст Вьетнаму возможность пользоваться передовыми достижениями и результатами исследований американских ученых в области освоения космоса в мирных целях", – отметил директор Национального космического центра при АНТ профессор Фам Ань Туан.

По его словам, АНТ и НАСА будут осуществлять совместные исследования в космической области и обмен информацией, полученной со спутников, в целях эффективного мониторинга состояния окружающей среды, прогнозирования стихийных бедствий и геофизических явлений. Космические ведомств намерены активно расширять взаимодействие в сфере подготовки квалифицированных кадров для отрасли.

Китай запустил десятый спутник системы навигации

Китай зробив успішний запуск десятого супутника навігаційної системи "Бейдоу" ("Сузір'я Великої Ведмедиці"). Апарат стартував 2 грудня о 5:07 ранку за пекінським часом з космодрому Сичан південно-західної провінції Сичуань.

На орбіту його вивів носій "Чанчжен 3А" ("Великий похід"), повідомили з Центрального управління польотами. Це п'ятий супутник системи "Бейдоу" на геостационарній орбіті, нахилений до Землі. Він розроблений Китайською академією космічних технологій і Академією технологій і Академією технологій Корпорації аерокосмічної науки і техніки Китаю. Як повідомляв УКРІНФОРМ, розроблена Китаєм серія супутників "Сузір'я Великої Ведмедиці" має до 2015 року в цілому сформувати систему навігації і позиціонування глобального

охоплення. Очікується, що система вже до 2012 року розпочне надавати послуги в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні, а починаючи з 2020 – по всьому світу. На цей час вона складатиметься із 35 супутників (5 геостационарних і 30 негеостационарних супутників). Китай почав створювати власну систему позиціонування в 1994 році, щоб поклати край залежності від американської GPS (Global Positioning System). Ввівши її в дію, КНР стане третьою у світі після США і Росії країною, що має власну систему супутникової навігації.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

12-18 грудня

12 грудня 1896 р. народився повітряний ас Першої світової війни Г.Е.Сук.

12 грудня 1946 р. народився ректор Національного аерокосмічного університету ім. М.Є.Жуковського "Харківський авіаційний інститут", професор В.С.Кривцов.

12 грудня 1947 р. створено Московський вертолітний завод ім. М.Л.Міля – найбільший у світі розробник гвинтокрилої техніки.

12 грудня 1966 р. народився директор Державного госпрозрахункового зовнішньоторговельного підприємства "Спецтехноекспорт" І.В.Гладуш.

13 грудня 1935 р. здійснив перший політ перший радянський стратосферний літак БОК-1 із гермокабіною, І.Ф.Петров.

13 грудня 1936 р. народився провідний інженер з льотних випробувань ДКБ О.К.Антонова М.С.Васильєв.

13 грудня 1988 р. почалися льотні випробування Су-25УТГ на

комплексі "Нитка", І.В.Вотинцев, О.В.Крутов.

14 грудня 1899 р. народився вчений і винахідник, творець радіоприцілів для винищувачів Б.П.Терентьев.

14 грудня 1911 р. народився творець першого авіаційного турбореактивного двигуна, німецький конструктор Х.П. фон Охайн.

14 грудня 1917 р. народився військовий льотчик, Герой Радянського Союзу М.С.Сичиков.

14 грудня 1953 р. народився головний інженер апарату авіації ПС – начальник управління головного інженера авіації Командування Повітряних Сил ЗС України В.В.Самулев.

14 грудня 1954 р. створено ДКБ-679, згодом перетворене в КБ ВО "Київський радіозавод" (зараз – ВАТ "Науково-виробничий комплекс "Курс").

14 грудня 1959 р. народився начальник управління озброєння та засобів авіаційного ураження – заступник начальника озброєння КПС ЗС України І.А.Тарашевський.

14 грудня 1977 р. здійснив перший політ вертоліт Мі-26 – найважчий серійний вертоліт у світі, екіпаж Г.Р.Карапєтяна.

"Блэк Джек" на Украине

Тридцять лет назад, 18 декабря 1981 года, на аэродроме "Раменское" совершил первый полет самый крупный в истории военной авиации сверхзвуковой самолет с изменяемой геометрией крыла, самый мощный и самый тяжелый боевой комплекс в мире – стратегический бомбардировщик-ракетоносец Ту-160.

Самолет обладает крупнейшей среди бомбардировщиков максимальной взлетной массой и боевой нагрузкой. На Западе он получил прозвище – "Блэк Джек" ("Черный Джек") – в честь ковбоя, с которым лучше не связываться. В Вооруженных Силах СССР за изящество форм Ту-160 назвали "Белый лебедь".

История становления и начального этапа эксплуатации этой замечательной машины неразрывно связана с украинской землей. Первые серийные машины поступили в 184-й Гвардейский Полтавско-Берлинский Краснознаменный тбап, базировавшийся в Прилуках (Черниговская область), который на то время входил в состав 201-й тбад (г. Энгельс) 37-й ВА ВГК (Москва). 25 апреля 1987 года, в полдень, на аэродроме Прилуки приземлилась первая группа из двух Ту-160, которую привел заместитель командующего 37-й ВА ВГК генерал Лев Козлов (штурман В.Бондышев). Тот самый Л.Козлов, который в 1986 году вместе с будущим командиром 106-й тбад М.Башкировым на двух самолетах Ту-95МС выполнили беспосадочный полет с двумя дозаправками в воздухе, без смены экипажей по маршруту от Тихого океана до Балтийского моря и от Новой Земли до южных границ СССР. Пройденное расстояние превышало полуокружность Земного шара. Полет длился 33 часа. Через две недели, 12 мая 1987 года, Л.Козлов "обкатал" новый самолет с Прилуцкого аэродрома, а 1 июня состоялся вылет строевого экипажа командира полка В.Гребенникова. Вслед за ним Ту-160 в воздух поднимали Н.Студитский, В.Лежаев и А.Медведев, последний принял командование первым отрядом этих машин. Первые полеты летчики полка выполняли сначала на одном и том же самолете, который готовили к повторному старту прямо на взлетно-посадочной полосе, не заруливая на стоянку. Нужно отметить, что отношение к Ту-160, было очень уважительным, а его полеты обставлялись с должным вниманием: чтобы избежать засасывания в воздухозаборники, которые расположены под крылом, посторонних предметов с земли, самолетам в первые месяцы не разрешалось рулить на старт самостоятельно. Ту-160 буксировали тягачом, впереди которого двигалась шеренга солдат, собиравших мелкие камешки и сколы от битумных швов, а саму ВПП перед полетами обрабатывали пылесосные машины. Летный состав полка укомплектовывался лучшими летчиками и штурманами с классной квалификацией не ниже первого класса, собранными со всего Союза. Здесь не было начинающих пилотов и штурманов – это был полк асов, налетавших порой не одну тысячу часов на современных боевых самолетах. Многие переводились в этот полк на нижестоящие должности – это была любовь к небу, к современной технике и о зарплате никто не думал.

В первые месяцы Ту-160 редко возвращались из полетов без отказов в каких-либо системах, особенно в бортовом радиоэлектронном оборудовании. Аварий удавалось избежать, в основном, благодаря многократному дублированию и резервированию систем. Периодически проблемы возникали с силовой установкой бомбардировщика и, особенно, при запуске двигателей, случались отказы автоматики и в полете. Так, в одном из полетов произошла остановка в воздухе сразу двух двигателей, но достаточный запас тяги позволил экипажу продолжить полет и благополучно посадить машину на аэродроме. В течение восьми месяцев первая эскадрилья в Прилуках была полностью подготовлена к полетам на Ту-160. Полк в напряженном режиме осваивал новые машины, налет на одну машину в год составлял более 100 часов, летали по 6-, 10- и 12-часовым маршрутам. По отзывам летчиков, до этого летавших и на Ту-16, и на Ту-22М3, лучше машины не было.

Первого августа 1987 года экипаж командира полка подполковника В.Гребенникова со штурманом-оператором майором И.Аникиным (в составе экипажа в качестве инспектора находился и генерал-майор Л.Козлов) произвел первый успешный пуск крылатой ракеты Х-55. Предварительную подготовку экипажей проводили на самолетах Ту-134УБЛ. Вот как вспоминает о периоде освоения нового ракетносца бывший командир первого отряда Ту-160-х, ныне заслуженный военный летчик России Александр Сергеевич Медведев: "По каким маршрутам летали? С Прилуки шли в направлении Онежского озера, затем – Новая Земля, остров Грэм-Белл и далее – Северный полюс. Шутили: "ковбой" Штаты изучает, до объектов потенциального противника было рукой подать. Однако над полюсом разворачивались на юг – в направлении Тикси, тем более местность там походила на Северную Канаду. Потом под крылом – Челябинск, Балхаш, Каспийское море. Через Северный Кавказ возвращались в Прилуки. Был и такой маршрут: Прилуки – Байкал – Прилуки.

По этой трассе летал вместе с Владимиром Гребенниковым".

Впервые публично Ту-160 (бортовой номер "12" из 184 гв.тбап) был показан представителям Запада 2 августа 1988 года, когда министр обороны США Фрэнк Карлуччи посетил авиабазу в Кубинке. В полете были продемонстрированы еще две машины, которые пилотировали В. Гребенников и А.Медведев. Интересно, что после получения разрешения на взлет не запустились по одному двигателю на двух бомбардировщиках. Чтобы не сорвать показ, командование дало разрешение на взлет самолетов с тремя работающими двигателями. Благодаря мастерству экипажей, а также хорошим летным качествам машины, удалось благополучно завершить показ.

В 1988 году на вооружении полка стояло уже 12 машин. За освоение стратегического комплекса 184-й гв.тбап в этом же году был награжден орденом Ленина, что стало единственным случаем в ВВС послевоенного времени. В 1989-м командиром полка стал Валерий Горголь.

Реальные пуски крылатых ракет Х-55 выполнялись достаточно часто, учебные цели располагались на полигоне в Казахстане. Зримым подтверждением частых стрельб были штабеля ракетных контейнеров возле склада. В ходе стрельб с одного самолета было отстреляно 7 ракет. Другие борта имели по 3-4 пуска. Новый командир полка В.Горголь заявлял, что "по боевой мощи мой полк на Ту-160 перевешивает все остальные Вооруженные Силы на Украине". Полетные задания постепенно усложнялись, приходилось летать и за Северный полюс, а самый длительный полет, совершенный экипажем Валерия Горголя, продолжался 12 часов 50 минут. Самолет приблизился к побережью Канады на 450 км.

Высокие летные характеристики Ту-160 подтверждены рядом мировых рекордов. В октябре 1989 года и в мае 1990 года экипажи ВВС выполнили несколько полетов на установление мировых рекордов скорости и высоты полета. В частности, полет по замкнутому маршруту протяженностью 1000 км с полезной нагрузкой 30 т был выполнен со средней скоростью 1720 км/ч, по замкнутому маршруту на расстоянии 2000 км со взлетной массой 275 т достигнута средняя скорость 1678 км/ч и высота 11250 м. Всего экипажи ВВС на Ту-160 сумели установить 44 мировых рекорда. В рекордных полетах участвовали и летчики 184-го тбап А.Медведев, С.Осипов и другие.

Распад СССР негативно сказался на судьбе самолета. На территории независимой Украины осталось 19 Ту-160. Для Украины в то время Ту-160 стал одним из атрибутов национальной независимости и суверенитета: не всякая страна могла позволить себе иметь стратегическую авиацию. Сначала больших проблем не было, полеты и подготовка проводились по плану. Самолет успел освоить и первый коман-

дующий ВВС независимой Украины генерал-лейтенант авиации В.Васильев. Но вскоре выяснилось, что эксплуатация тяжелых бомбардировщиков – слишком дорогая вещь. Для полета на максимальную дальность одному Ту-160 нужно 150 тонн керосина, а для учебного полета – 40. Кроме того, небо Украины оказалось слишком тесным для ракетносцев. Руководство страны стало задумываться об их дальнейшей судьбе. К тому подталкивала и вторая причина. Согласно положениям Договора СНВ-2 все украинские Ту-160 должны были быть уничтожены до 4 декабря 2001 года. В 1995-м начались переговоры о передаче группировки самолетов России.

В 1993 году новым и последним командиром 184-го гв.тбап на Украине стал Сергей Осипов, после того как Валерий Горголь был назначен командиром 13-й тбад в Полтаве, в подчинение которой теперь входил 184-й гв.тбап. В 1994-м самолеты стали ставить на консервацию. Некоторые из них не поднимались в воздух по три-четыре года. Исключение составляла «десятка», принимавшая участие в параде. В 1998 году началась ликвидация украинских Ту-160, так беспокоивших военных США. Для этого в рамках программы Нанна-Лугара (программа коллективного уменьшения угрозы) американцы выделили 8 миллионов долларов. 16 ноября в присутствии американских сенаторов Ричарда Лугара и Карла Левина торжественно препарировали первый украинский Ту-160 с бортовым номером «24», выпущенный в 1989 году и имевший 466 часов налета. Вторым был уничтожен самолет с бортовым номером «14», который принимал участие в проходивших в Полтаве в конце сентября 1994 года юбилейных мероприятиях, посвященных 50-летию американских «челночных» полетов в период Второй мировой войны. Этот Ту-160, выпущенный в 1991 году, не налетал и 100 часов. Его утилизацию закончили в ноябре 1999 года. А за месяц до этого события, 6 октября 1999 года, в Ялте Украина и Россия подписали межправительственное соглашение, предусматривавшее передачу российской стороне восьми Ту-160, трех Ту-95МС и крылатых ракет к ним в счет списания долга Украины за энергоносители на сумму 272 миллионов долларов.

Шестого ноября 1999 года Ту-160 с бортовым номером «10», взлетев в Прилуках, приземлился на российской авиабазе Энгельс. Машину передал российский экипаж. Так началась передача Украиной российскому 121-му авиаполку стратегических бомбардировщиков, длившаяся до 21 февраля 2000 года. Последним в Россию перелетел Ту-160 с бортовым номером «18».

Судьба оставшихся машин была предрешена. 2 февраля 2001 года в Украине был уничтожен последний оставшийся Ту-160 и один Ту-160 оставлен в музее авиации в Полтаве.

Так закончилась история Ту-160 в Украине. Что касается 184-го гв.тбап, то 1 декабря 2000 года он был исключен из состава Вооруженных Сил Украины. А в России назрела необходимость создания на его базе еще одного полка – ракетносцев. Он был создан и стал прямым преемником 184-го гвардейского Полтавско-Берлинского орденноносного бомбардировочного авиаполка, который дислоцировался в Прилуках. Получается, полк совершил сложнейшую передислокацию из Прилук в Энгельс длиной в восемь лет.

Жизнь украинских бортов продолжается, теперь они носят имена выдающихся в прошлом авиаторов, таких как Валерий Чкалов, Василий Сенько, Николай Кузнецов, Александр Новиков, Владимир Судец, Алексей Плохов.

Семнадцатого декабря 1917 года родился Герой Советского Союза Юрий Гарнаев. Заслуженный летчик-испытатель СССР, он посвятил авиации 30 лет жизни, освоил 120 типов летательных аппаратов и погиб во Франции при тушении с вертолета лесных пожаров. Это был человек разностороннего таланта и многих дерзаний, с детства мечтавший и о сцене, и о литературе. Но тяга к небу оказалась сильнее и определила его мужественную судьбу.

Вся жизнь в полете

В 1938 года Гарнаев поступил в Энгельское военное училище летчиков. В его памяти на всю жизнь осталась незабываемая дата – день первого самостоятельного вылета. 17 июня 1937 года инструктор Малахов, сделав с Гарнаевым на У-2 два контрольных полета по кругу и зарулив на линейку, вдруг расстегнул привязные ремни, выключил мотор, вылез из кабины и сказал: «Полетишь сам». Вот как вспоминал об этом сам Юрий Александрович: «Я подруливаю к линии исполнительного старта и, подняв руку, прошу разрешения на старт. Увеличиваю обороты двигателя, и маленький У-2 катится по земле. Привычным движением ручки от себя я поднимаю ему хвост в линии горизонта, небольшой разбег – и самолет в воздухе. Я один! Я один в воздухе вместе с самолетом, которым сам управляю! И это не мечта, а действительность – я, простой токарь, управляю самолетом!»

Служба в истребительной авиации началась для Юрия Гарнаева воздушными боями с японскими милитаристами. За активное участие в пограничном конфликте в районе реки Халхин-Гол он был награжден своей первой медалью «За отвагу». Вскоре Гарнаева назначили инструктором Забайкальской военной школы пилотов. В начале Великой Отечественной войны Юрий Александрович подал рапорт об отправке на фронт. Опытный инструктор был нужен в тылу, его знания были нужны молодым авиаторам. С августа 1942 года по декабрь 1944-го Гарнаев занимал должность командира авиационной эскадрильи в г. Улан-Удэ, с декабря 1944 года по декабрь 1945 года служил штурманом 718-го авиаполка в г. Дальний.

Двадцать четвертого декабря 1951 года Ю. Гарнаев был назначен летчиком-испытателем ЛИИ им. М.Громова. Немало напряженных минут пришлось ему пережить в воздухе. С вертолета он пересел на реактивный истребитель, затем на пассажирский лайнер, бомбардировщик и «турболет» (прообраз взлетающих самолетов вертикального взлета и посадки). Ему довелось первым испытывать высотные скафандры и возможности катапультироваться в них. Впервые в истории Гарнаевым было выполнено воздушное катапультирование в спасательном скафандре с реактивного самолета.

Друзьями Юрия Гарнаева были первые летчики-космонавты Юрий Гагарин, Алексей Леонов, Владимир Комаров. Признанием выдающихся достоинств Гарнаева как летчика-испытателя явились неоднократные заграничные командировки, в которых он с достоинством представлял нашу авиацию. Он побывал в Америке, в Египте, во Франции, Австрии. Из Франции Юрий Александрович не вернулся. Один из многих полетов, выполненных им при тушении пожаров, закончился катастрофой. Случилось это 6 августа 1967 года. Крупнейшая Западная радиостанция в сообщении о катаст-

рофе назвала его признанным асом Европы.

«Мне часто задают вопрос, насколько рискована работа летчика-испытателя, – говорил Гарнаев. – Что можно сказать по этому поводу? Летчики-испытатели вовсе не искали приключений, и летают они не ради риска, а борясь с ним, чтобы не пришлось потом при массовой эксплуатации самолета рисковать другим летчиком. Когда самолеты стали летать на сравнительно больших скоростях, у них вдруг появился страшный и неизвестный враг. Это явление – флаттер, особый вид вибрации, разрушающей самолет при достижении определенной критической скорости полета. Чтобы до конца побороть эту опасность, необходимо было ее изучить, а следовательно, заведомо довести самолет до режима флаттера. Некоторые летчики-испытатели, в частности Галлай и Седов, проводили такие испытания, рискуя жизнью. Усилиями этих и других летчиков флаттер был обуздан.

Приведу другой пример. Нет ничего опаснее для пилота вертолета, чем беспорядочное падение машины. С самолета в такой ситуации можно выпрыгнуть и спастись на парашюте, с вертолета это сделать труднее. Размеры его винта больше размеров кабины, винт может настичь прыгнувшего летчика и убить его. Хотя мне в аварийных ситуациях дважды удавалось спастись от беспорядочно падающих вертолетов, некоторые мои товарищи – Владимир Чиколини, Владимир Щепкин, Сергей Бровцев – погибли при таких авариях. Тогда инженеры предложили: отделять в такой ситуации лопасти несущего винта от вертолета, после чего экипаж может беспрепятственно и без риска оставить машину. Для этого было смонтировано особое взрывное устройство для отделения лопастей несущего винта. Испытывать его в действии было поручено мне. Думал ли я о том, что рискую? Не скрываю: думал. Человек должен знать, на что идет, уметь в самой опасной ситуации поступать, сообразуясь с разумом, со знаниями, опытом. Тогда он сможет не просто одерживать победы над опасностью, но одерживать их во имя высокой цели».

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

12-18 грудня

15 грудня 1917 р. народився військовий льотчик, двічі Герой Радянського Союзу П.Я.Головачов.

15 грудня 1938 р. при першому випробованому польоті літака І-180 конструкції М.М.Полікарпова загинув льотчик-випробувач В.П.Чкалов.

15 грудня 1940 р. створено ДП МО України «МіГремонт».

15 грудня 1951 р. сформовано Радіотехнічні війська (РТВ) СРСР.

15 грудня 1954 р. створено КП «Центральне конструкторське бюро «Арсенал» (м. Київ).

15 грудня 1961 р. народився начальник Военно-научкового управління ГШ ЗС України Ю.А.Гусак.

15 грудня 1961 р. народився перший заступник начальника штабу Командування Повітряних Сил ЗС України А.Є.Куришко.

15 грудня 1961 р. початок перельоту за маршрутом Москва – Антарктида (п. Мирний) літаків Іл-18 і Ан-12 з двигуном АІ-20, екіпажі О.С.Полякова і Б.С.Осипова.

15 грудня 1999 р. Україну прийняли в члени Європейської конференції цивільної авіації.

16 грудня 1957 р. здійснив перший політ десантно-транспортний літак Ан-12 із ТГД АІ-20, екіпаж Я.І.Вернікова.

16 грудня 1994 р. здійснив перший політ транспортний літак Ан-70 із ТГПД Д-27, екіпаж С.В.Максимова.

17 грудня 1903 р. здійснені перші стали підльоти братів Райтів на біплані власної конструкції.

17 грудня 1917 р. народився заслужений льотчик-випробувач СРСР Ю.О.Гарнаєв.

17 грудня 1937 р. народився заслужений військовий штурман СРСР В.М.Лунін.

17 грудня 1949 р. народився заслужений льотчик-випробувач СРСР О.П.Пелих.

17 грудня 1954 р. народився начальник Управління авіації та авіаційного пошуку і рятування МНС України М.Б.Кушнірук.

17 грудня 1958 р. народився директор Департаменту військової освіти та науки МО України М.І.Науменко.

17 грудня 1959 р. день створення РВСП (перший Головнокомандувач – М.І.Недєлін).

17 грудня 1980 р. на озброєння РВСП прийнято МБР Р-36М УТТХ у варіанті, оснащеному десятьма ядерними бойовими блоками індивідуального наведення (на Заході відома як «Сатана»), а також комплекси МР-УР-100УТТХ, УР-100Н УТТХ і «Піонер УТТХ».

17 грудня 2004 р. здійснив перший політ пасажирський літак Ан-148 із ТРДД Д-436-148, екіпаж Є.Галуценка.

18 грудня 1919 р. народився один із організаторів КБ «Південне», М.Ф.Герасюта.

18 грудня 1973 р. на озброєння прийнято першу в світі авіаційну ракету ближнього бою класу «повітря-повітря» Р-60 («виріб 62»).

18 грудня 1981 р. здійснив перший політ стратегічний бомбардувальник Ту-160, екіпаж В.І.Веремея.

У грудні 1914 р. морська фортеця Севастополь отримала зенітне прикриття.

Невблаганно наближаються Новорічні свята. А хіба можна їх уявити без нових іграшок нашої малечі. Теперішні діти уже не дивляться в бік звичайних ляльок, плюшевих ведмежат чи дерев'яних машинок. Дітвору нового тисячоліття захоплюється сучасними забавками, які далеко не завжди позитивно впливають на розвиток і дитячу психіку.

Цяцькова антологія

Іграшка з'явилася ще в стародавні часи і спочатку призначалася для різних обрядів і культових ритуалів. Як свідчать розкопки, глиняні фігурки тварин сягають своїм віком епохи фараонів. Окремі частини фігурок навіть могли рухатися за допомогою механізму з дроту. У давній Греції новонародженим дарували брязкальце. Цяцька слугувала не лише для гри, а і оберегала від злих духів. Римська імперія, наприклад, донесла до нас дерев'яних коників з колісницями. Та найхарактернішою іграшкою усіх часів і народів є лялька. Її найстаріша попередниця теж з'явилася в Єгипті. Але популярності вона зажила вже у Середньовіччі. Лялька слугувала взірцем краси й моди і була доступною лише дітям з найзаможніших родин. Вони замовляли керамічну або дерев'яну красуню у відомих майстрів. Трохи пізніше і хлопчики почали шикувати олов'яних солдатиків та гратися різноманітними кониками.

Приємні та пухнасті друзі дитинства – м'які іграшки – завоювали дитячі серця лише у другій половині XIX століття. Матусям і няням постійно доводилося вигадувати нові забавки своїм дітям. Отож і придумали шити з клаптиків тканини й набивати соломкою чи тирсою симпатичних м'якеньких ведмежат, лисичок, кроликів, білочок... Згодом відкрилися цехи й фабрики з виготовлення набивних улюбленців. Наші українські пращури можуть похвалитися багатою колекцією іграшкових виробів. Як тільки матеріали не ставали у пригоді для їх майстрування: глина, солома, дерево, тісто, нитки, тканина, лоза, мотузки, навіть гарбузи. Варто згадати народні казки про Солом'яного Бичка чи Колобка. Нині ці іграшки не викликають інтерес у підрастаючого покоління і якщо з'являються у когось вдома, то швидше як сувенір.

За часів радянської влади дівчатка і хлопчики гралися іграшками, що носили здебільшого ідеологічний характер та відображали ту епоху. Наприклад, іграшкова військова техніка або лялька-піонер.

Дитячі кумири

Здається, що сучасний іграшковий світ безмежний. Іграшки різних розмірів, кольорів і форм, інтерактивні, нашіговані новомодною електронікою ваблять і захоплюють не лише дітей, а й дорослих. Іграшка особливо важлива для раннього розвитку та виховання дитини. Вона допомагає формувати характер, уподобання, здатна змінювати настрої, впливати на емоційний стан.

Ось вони, сьогоднішні іграшкові кумири, виставлені на огляд на полицях супермаркетів. У відділі для дівчаток усіх "вітає" королева ляльок – Барбі. Вона постає у різноманітних іпостасях з усіма деталями: від принцес, русалок, фей, наречених до ділової леді. До неї можна придбати модний гардероб, сучасні жіночі аксесуари, меблі, будинки, яхти, машини тощо. Особливо популярні нині суперні Барбі – ляльки Братц. Такі собі головастики з великими очима, яскравими губами, в ультрамодному вбранні і теж із необхідними аксесуарами. А далі йдуть інтерактивні пупси, звичайні ляльки, побутова техніка, посуд, медичні набори тощо.

Відділ для хлопчиків не менше вра-

жає своїм асортиментом. Тут виставлені машини різних моделей, залізничці, кораблі, електронні роботи, монстри, набори піратів, індіанців, спецназівців, пілоти й усілякі сучасні пристрої. Полиці інших відділів містять безліч конструкторів, наборів з кубиками, пазлів... Великі, маленькі, кольорові, м'які пухнастики терпляче чекають на своїх покупців.

Нині дитячою увагою повністю заволоділи сучасні мультяшні й кіношні герої. І китайська та західна індустрія іграшок не скупляється на свої вироби. І все нічого, якби це були милі, лагідні персонажі. Сьогодні кумири наших дітей – Людина-павук, Шрек, Бетмен, бакугани (кульки-монстрики), ляльки, що мають неприродні форми. Навряд чи цих героїв можна назвати милими і добрими.

А як гратися?

Досить часто можна спостерігати, що, отримавши у подарунок таку омріяну і яскраву іграшку, малюк досить швидко втрачає до неї інтерес. А річ у тім, що психологи давно з підозрою ставляться до сучасних дитячих забавок. Вони стверджують, що головна проблема сьогодні – іграшки, що грають самі по собі, без участі дитини. Коли каченя саме крикає, ходить і маже крилами, дитині залишається лише спостерігати за його активністю. Якщо ж у нової забавки є якісь звукові сигнали, голос – то свій голос малюк вставити уже нікуди. А таких іграшок, погодьтесь, зараз переважна більшість.

Якщо малюк у дитинстві обмежений у грі, в майбутньому це призводить до відсутності ініціативи, фантазії, навичок кооперації, самоідентифікації, не-

можливості організувати свою поведінку та керувати нею. З одного боку, хлопчикам і дівчаткам пропонується бескінечний відеоряд для пасивного сприйняття, з іншого – іграшка, яка не передбачає їхньої активності.

Грайтеся разом з дітьми

Правда психологів полягає в наступному: для розвитку дитини достатньо десяти найпростіших іграшок. Одна проблема – батькам доведеться гратися цими іграшками з дитиною.

Отож, якщо ви хочете, щоб ваш малюк повноцінно розвивався і виріс без п'яти хвилин вундеркіндом, купіть йому звичайну машинку без мотора, фар, що самі світяться, та дратівливої мігалки. Ще можна набір кубиків та дерев'яний конструктор. Тепер сам доктор прописав возити кубики від одного кінця кімнати до іншого, збудувавши, звичайно, дерев'яний гараж для машини. Якщо дитина трохи старша, існує маса цікавих настільних ігор.

Зверніть увагу

А тепер наведемо привила, яких потрібно додержуватись при купівлі іграшок для малечі.

– Купуйте іграшки у магазинах, де вам можуть показати сертифікат якості продукції, в якому буде зазначено, що продукцію вироблено відповідно до стандартів безпеки, її склад не містить токсичних барвників, пластмас тощо. Крім того, при покупці вам мають надати гарантію на товар і видати чек.

– Вам мають надати демонстраційний екземпляр іграшки, який ви можете добре розглянути. Проте купувати його не варто – невідомо, хто, окрім

вас, тримав його в руках. Іграшка, яку ви купуєте, має бути запакованою.

– Зверніть увагу на умови, в яких зберігається іграшка: вона не може лежати поруч з товарами іншого призначення, наприклад побутовою хімією.

– Зважайте на запах, рівень фіксації барвника, зовнішню цілісність іграшок. Матеріали для їх покриття мають бути стійкими до впливу вологи. Якщо фарба залишається на руках, вона може виділяти солі важких металів.

– Деталі брязкальця та інших забавок, які діти тягнуть до рота, мають бути виготовлені з матеріалів, що не вибирають вологу та легко дезінфікуються.

– Гранульовані наповнювачі іграшок мають бути не менше п'яти міліметрів за розміром.

Ляльковий скандал

У 2007 році десятки країн відмовилися від дитячих іграшок китайського виробництва. Скандал вибухнув на весь світ, коли Комісія з безпеки споживачів США та американська компанія "Маттел", що займалася постачанням іграшок, відкликали зі Штатів понад 18 млн. іграшок, зроблених у Китаї. Причиною стали дані про те, що у виробництві цих іграшок використовуються маленькі деталі та фарби, до складу яких входять свинцеві білила.

Небезпечні іграшки

Американський журнал Radar оприлюднив рейтинг найбільш небезпечних іграшок в історії країни. Перше місце в ньому посіли гострі дротики Jarts, призначені для метання на дальність. У середині 1980-х років вони призвели до 6,7 тис. травм дітей і чотирьох летальних випадків.

Друге місце дісталось набору для юних фізиків "U-238 Atomic Energy Lab", який з'явився у продажу в 1951 році. До набору входили уран-238, лічильник Гейгера, спінтарископ, електроскоп та інші прилади, що дозволяли спостерігати радіоактивні часточки. Набір мав високу вартість – 49,5 дол., тому протримався у продажу близько року. Лише за декілька десятиліть стало відомо, що уран-238 викликає рак, лейкемію та інші важкі захворювання.

На третьому місці опинилися міні-гамаки компанії EZ Sale, що продавалися у 1984–1985 рр. Вони задушили десятки дітей і підлітків у віці від 5 до 17 років.

Лялька Cabbage Patch Snacktime Kid, яка з'явилася у продажу в 1996 році, посідає "почесне" четверте місце у рейтингу. Лялька вмела жувати, її пропонувалося годувати спеціально виготовленою пластмасовою їжею. Разом із тим лялька відкусила 35 дитячих пальчиків і завдала багато менш тяжких поранень.

Замикає сумний перелік лялька Sky Dancer, яка з'явилася на прилавках в 1994 році. Крилату фею приводив до руху потужний електричний мотор: вона починала граціозно крутитися на одній ніжці та махати крильцями. Якщо дитина мала необачність доторкнути до феї під час танцю – це призводило до тяжких наслідків: зламаних ребер, вибитих зубів тощо. На відміну від інших названих іграшок, фею й досі не зняли з виробництва.

Підготувала **Наталія Ярмілко**.
"Крила України".

Свято наближається...

АРМІЙСЬКИЙ СПОРТ

В Чернігові пройшов юнацький турнір з боксу

У 169-му Навчальному центрі Сухопутних військ вперше пройшов відкритий турнір з боксу серед юнаків, присвячений 20-й річниці Збройних Сил України. Організаторами турніру стали командування Центру та дитячо-юнацька спортивна школа "Колос", а спонсорську допомогу надала районна влада Козелещини, – повідомляє офіційний сайт Мініоборони України.

За словами начальника фізичної підготовки і спорту однієї з навчальних частин центру капітана Владислава Суспо, такий захід проводиться вперше у Деснянському гарнізоні.

– На Чернігівщині багато спортивних гуртків, де тренуються юні боксери. Але продемонструвати бійцівський вишкіл на рингу на змаганнях навіть аматорського рівня у нашій області діти останні 20 років не могли, – повідомив офіцер.

У турнірі взяли участь півсотні юних боксерів 1998-2002 років народження зі

спортивних клубів Десни, Ніжина, Ічні, Новгород-Сіверського, Чернігова та Києва.

Як повідомив рефері змагань Валерій Бахгудінов, змагання пройшли на високому рівні. Суддівська колегія подякувала військовим тренерам із Десни – адже їхні вихованці стали переможцями – за підготовку першокласних молодих боксерів.

Заступник начальника 169-го Навчального центру підполковник Олег Мікац підкреслив, що подібні змагання у Десні проводитимуться й надалі.

ЄВРО-2012

Квитків для вболівальників збірної України могло бути й більше, однак УЄФА в цьому році прийняв рішення зменшити квоту національним федераціям з 20% до 16% в порівнянні з попереднім чемпіонатом Європи в Австрії і Швейцарії.

За словами операційного директора УЄФА Мартіна Каллена, це рішення остаточне і пов'язане з тим, щоб більша кі-

Українцям дають другий шанс купити квитки на Євро-2012

Європейський футбольний союз (УЄФА) виділив 26 тис. квитків на групові матчі за участю збірної України. Купити їх можна буде з 12 грудня на офіційному сайті УЄФА за ціною від 300 до 6.000 грн.

лькість уболівальників з усього світу відвідали Україну та Польщу, країни, де раніше футбольні першості не проводилися.

Також на квитковому порталі УЄФА завдяки офіційній платформі перепродажу викупили вже більше 30 тис. пропусків.

Усього ж за час квиткової кампанії Євро-2012 на офіційний сайт УЄФА надійшло понад 12 млн. замовлень від футболістів вболівальників з

усього світу. Це абсолютний рекорд за всю історію проведення чемпіонатів Європи з футболу, який на 17% перевищує аналогічну цифру турніру чотирирічної давності в Австрії і Швейцарії.

Збірна України на груповому етапі Євро-2012 зіграє з командами Швеції (11 червня в Києві), Франції (15 червня в Донецьку) і Англії (19 червня в Донецьку).

Німеччина готова терпіти довгі перельоти, аби не жити в Україні

Головний тренер збірної Німеччини Йоахим Льов заявив, що його команда під час Євро-2012 базуватиметься в польському Гданську незважаючи на те, що всі поєдинки групового етапу Бундестім проведе в Україні.

За словами Льова, перельоти до Львова і Харкова не будуть проблемами для його підопічних, оскільки в подібній ситуації Німеччина вже була на Євро-2008 і ЧС-2010.

"Нічого незвичайного в цьому немає. Польоти протягом 2,5 годин не вплинуть на здоров'я гравців. Це в сучасному футболі абсолютно нормально і не буде проблемою для команди", – повідомив Льюв.

Збірна Німеччини на Євро-2012 зіграє два матчі у Львові (з Португалією і Данією), і один у Харкові (з Нідерландами).

Переліт з Гданська до Львова займає трохи більше години, а до Харкова – майже 2,5 години. Але в разі виходу команди в 1/4 фіналу Німеччина гратиме або в Варшаві, або в Гданську.

Після жеребкування Євро-2012 жити в Україні відмовилася збірна Росії. На сьогоднішній день лише Швеція готова обрати Україну в якості своєї бази під час футбольного чемпіонату, бо всі три матчі групового етапу скандинави проведуть у Києві.

ТЕНІС

Іспанія вп'яте виграла Кубок Девіса

Чоловіча збірна Іспанії з тенісу вп'яте в історії завойовувала Кубок Девіса, обігравши у фіналі команду Аргентини з рахунком 3-1.

Після двох днів іспанці вели 2-1. Вирішальне очко своїй команді приніс Рафаель Надаль, який обіграв в чотирьох партиях Хуана Мартіна дель Потро – 1:6, 6:4, 6:1, 7:6 (7:0).

У заключному сеті аргентинець вів 5:3 і подавав на партію, проте Надаль зробив брейк і відновив рівновагу, після чого взяв ще одну подачу суперника. Аргентинець, правда, зумів зрівняти рахунок 6:6, але на тай-брейк його вже не вистачило.

Нагадаємо, що раніше в інших одиночних зустрічах Надаль розгромив Хуана Монако (6:1, 6:1, 6:2), а Давід Феррер здолав дель Потро – 6:2, 6:7 (2:7), 3:6, 6:4, 6:3.

БОКС

Володимир Кличко дуже розчарований скасуванням бою

Чемпіон світу за версіями WBA/WBO/IBF у важкій вазі Володимир Кличко в інтерв'ю Bild прокоментував скасування запланованого на 10 грудня бою з Жаном-Марком Мормеком.

"Я несподівано відчув неймовірний біль якого раніше ніколи в житті не відчував. У мене було сім тижнів прекрасної підготовки до бою. Але триміліметровий камінь у нирках вибив мене з колії. Я шалено розчарований", – сказав Кличко-молодший.

Минулими вихідними Володимир переніс операцію з видалення каменя із сечоводу. Операція, за словами лікарів, пройшла успішно, але згодом у Володимира біль повторився.

У результаті в понеділок на прес-конференції сторони повідомили, що бій не скасовано, а перенесено попередньо на 3 березня.

Тренер російського боксера Олександра Поветкіна Тедді Атлас залишився задоволений перемогою свого підопічного над Седріком Босвеллом, але вважає, що на поєдинок з Кличком йому ще рано виходити.

Тренер Поветкіна впевнений, що Олександр скоро переможе Кличка

"У випадку з Босвеллом ми мали справу з хлопцем, якому слід було диктувати свої умови, – сказав Атлас. – Ми повинні були йти вперед і тишати. Я задоволений тим, як Саша провів бій, а також тим, як він слухався мене і виконував наш план. Схожу стратегію, яку ми використовували проти Босвелла, могли б використовували і проти Кличка: ви входитье на дистанцію, на якій нейтралізується джеб, змушуєте суперника відходити, протиставляєте його джебу свій, і в цей момент починаєте його переслідувати, намагаючись підловити. Таким чином, ви змушуєте його поплатитися за відступ. Але це суто теоретична викладка, бо Кличко значно краще Босвелла, і проти нього потрібно виходити більш досконалим. Для цього я і прошу ще трохи часу – щоб мій боксер на практиці закріпив вже вивчене. Ще трохи, і ми впораємося з Кличком".

Сторінку підготував Андрій Агєєв.

БІАТЛОН – Нойнер на піку кар'єри "зав'язує" зі спортом

Після цього сезону, одна з найпопулярніших біатлоністок у світі, 24-річна німкеня Магдалена Нойнер завершить біатлонну кар'єру. Про це вона повідомила на своєму офіційному сайті.

– Я вже прийняла остаточне рішення – після зими я завершу кар'єру. Для деяких з вас це виявиться неприємним сюрпризом, – заявила Нойнер. – Я вас розумію, оскільки у кожного своя думка. Але я відчуваю, що настав час, сподіваюся, після спорту мене чекає щось нове і цікаве. Зараз я сумую за спокійним життям, за нормальним відпочинком, за тими речами які не можу робити доки я спортсменка. Але з іншого боку, я б хотіла спробувати себе в інших сферах життя, – додала спортсменка. Крім того Магдалена додала, що питання плануван-

ня сім'ї для неї теж важливе. Але наразі вона має у спорті незавершені ще справи В першу чергу це отримання ліцензії тренера, аби передавати свій досвід дітям.

Нойнер, яка є двократною олімпійською чемпіонкою, десятиразовою чемпіонкою світу з біатлону, двократною володаркою Кубка світу (сезони 2007/08 і 2009/10), і цей сезон почала успішно.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
ВІДДРУКОВАНО У
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів.
Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@ukr.net

Дизайн та верстка:
С. Клименко, Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Черговий по номеру: Р.Літнік.
Перший редактор
Сергій Свенцицький.
Наклад – 1050 прим. Зам. № 112247.
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
М. ПОПЛАВСЬКИЙ

